
TAMPERE.
FINLAND
Tulevaisuus rakennetaan vastuullisesti
Pormestari Ilmari Nurmisen talousarvioesitys 19.10.2026
TAMPERE

Tilannekatsaus

Tampereen strategia 2035

TAMPERE. FINLAND

Elämäniloa.

Kaikkien Tampere – hyvinvointi kuuluu jokaiselle

Mielekkään vapaa-ajan mahdollistaja

Oppimisen iloa johtavassa sivistyskaupungissa

Kestävyyttä.

Ilmastotyön vastuunkantaja

Luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjä

Omaleimaisista kaupunginosistaan ylpeä

Edelläkävijyyttä.

Vetovoimainen osaamisen keskittymä

Kasvun veturi

Kansainvälinen ja kiinnostava elämysten kaupunki

TEKEMISEN KAUPUNKI

Yhdessä.

Tampereen strategian 2035 *Tekemisen kaupunki* tavoitteena on *yhdenvertainen, yhteisöllinen, kestävästi kasvava ja elinvoimainen kaupunki.*

Strategia pohjautuu Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan *Meidän Tampere – tulevaisuus tehdään yhdessä.*

Tampereen strategia on ohjannut talousarvion valmistelua ja se sisältää strategiasta johdetut, vuodelle 2027 asetetut toiminnan tavoitteet.

Strategian toteutumista voi seurata kaikille avoimessa osoitteessa tampere.fi/strategia.

TAMPERE

Kannamme vastuun Tampereen taloudesta ja tulevaisuudesta

- Tampereen talouden tasapainottamiseksi on löydetty vuosille 2026–2027 noin 60 miljoonaa euroa pysyviä sopeuttamistoimia.
- Toiminnallinen tulos paranee ensi vuonna noin 22 miljoonaa euroa, mutta vaikea työllisyystilanne ja heikko verotulokehitys edellyttävät työn jatkamista.
- Taloutta tasapainotetaan reilusti: ihmisille tärkeitä palveluita turvaten, kaupungin toimintaa uudistaen ja tulevaisuuden kasvuedellytyksistä huolehtien.

Tampereen kasvu on vakiintunut

Tulevina vuosina kasvun arvioidaan olevan edelleen yli 3000 asukasta vuodessa.

Tampereen työttömyysaste on 15,9 %

TE-uudistus laajensi kunnan rahoitusosuutta työttömyystuista merkittävästi.

Työllisyyspaketti tähtää työttömyyden ja sen kustannusten hillintään.

Talouden tasapaino-ohjelma

TAMPERE. FINLAND

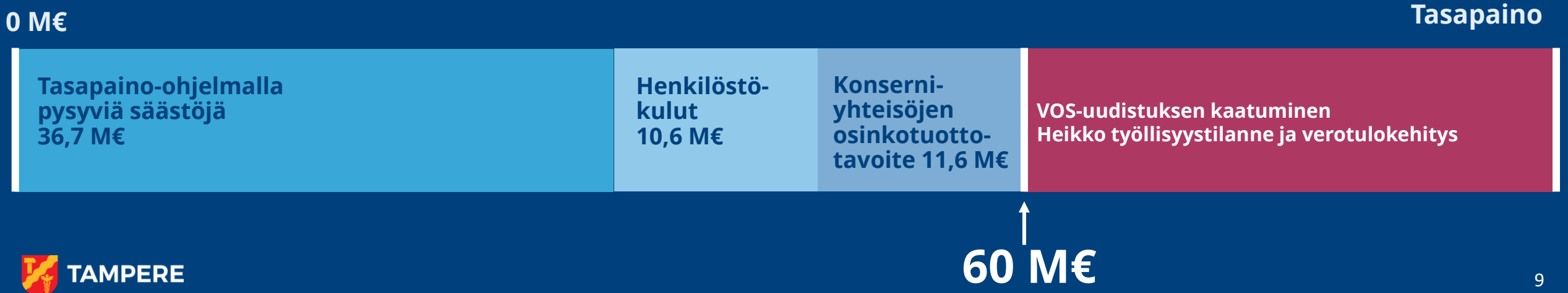
TAMPERE

Talouden tasapainottamisen tilannekuva

- Valtuusto on asettanut talouden tasapainotavoitteen vuodelle 2029, johon on sitouduttu pormestariohjelmassa.
- Taloutta on tasapainotettu vuosien 2026 ja 2027 talousarviovalmistelussa yhteensä lähes 60 M€. Tästä huolimatta kaupungin taloudessa on edelleen rakenteellinen alijäämä.
- Talouden tasapainotukseen on ryhdytty määrätietoisesti ja etupainotteisesti:
  - Vuonna 2025 päätetty tasapaino-ohjelma sisälsi 112 toimenpidettä
  - Vuoden 2027 talousarviovalmistelussa löydettiin 92 uutta sopeuttamistoimenpidettä
  - **Kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentteja ei koroteta vuodelle 2027**

Tasapaino-ohjelma etenee suunnitellusti, mutta talouspaineet jatkuvat

- Kaupungin tavoitteena on saavuttaa tasapaino vuonna 2029. Tasapainotustarve arvioitiin alunperin pormestariohjelmassa noin 60 M€ nettomääräisesti, ja tämä tavoite on nyt saavutettu.
- Talousarviovalmistelussa on löydetty pysyviä sopeuttamistoimenpiteitä vuosille 2026-2027 yhteensä noin 60 M€. Tämä vastaa kunnallisverotuksessa yhden prosenttiyksikön tuottoa.
- 2027 talousarvion toiminnallinen tulos paranee n. 22 M€ kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna.
- **Kansallinen talous- ja työllisyyskehitys sekä VOS-uudistuksen kaatuminen ovat kasvattaneet tasapainotustarvetta 100 miljoonaan euroon.**

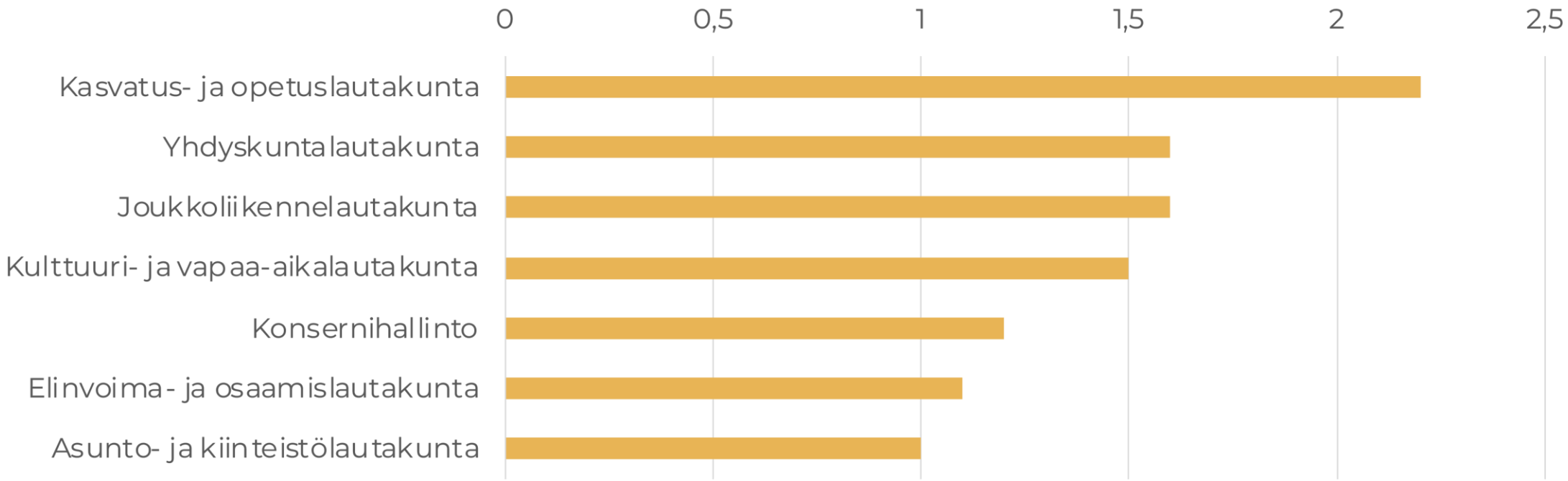

Talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet 2026-2027

Sopeutustoimenpiteet (M€)	2026	2027	Yhteensä
Talouden tasapaino-ohjelma 2025	18,6	7,9	26,5
Yt-neuvotteluissa 2025 sovitut toimenpiteet	6,9	3,7	10,6
Osinkotavoitteiden nosto	7,6	4,0	11,6
Talousarvion sisältämät uudet sopeuttamistoimenpiteet*		10,2	10,2
Yhteensä	**33,1**	**25,8**	**58,8**

* Lautakuntien ja konsernihallinnon uudet sopeuttamistoimenpiteet on esitetty talousarvion liitteenä.

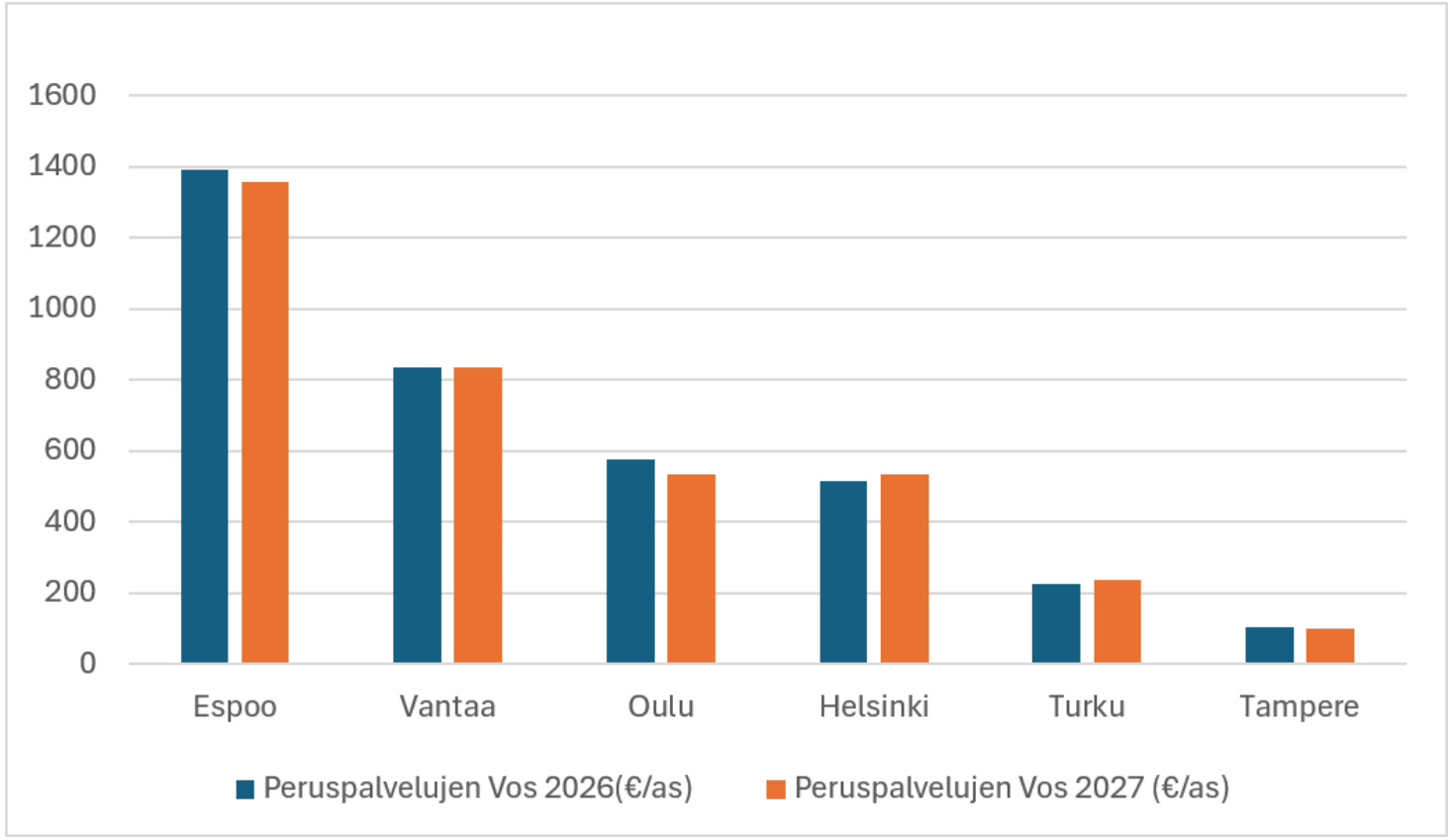
Yhteenveto uusista sopeutustoimenpiteistä

Peruspalvelujen valtionosuus 2026 ja 2027 – Tampereelta leikataan yli 47 miljoonaa menneiden sote-kustannusten perusteella

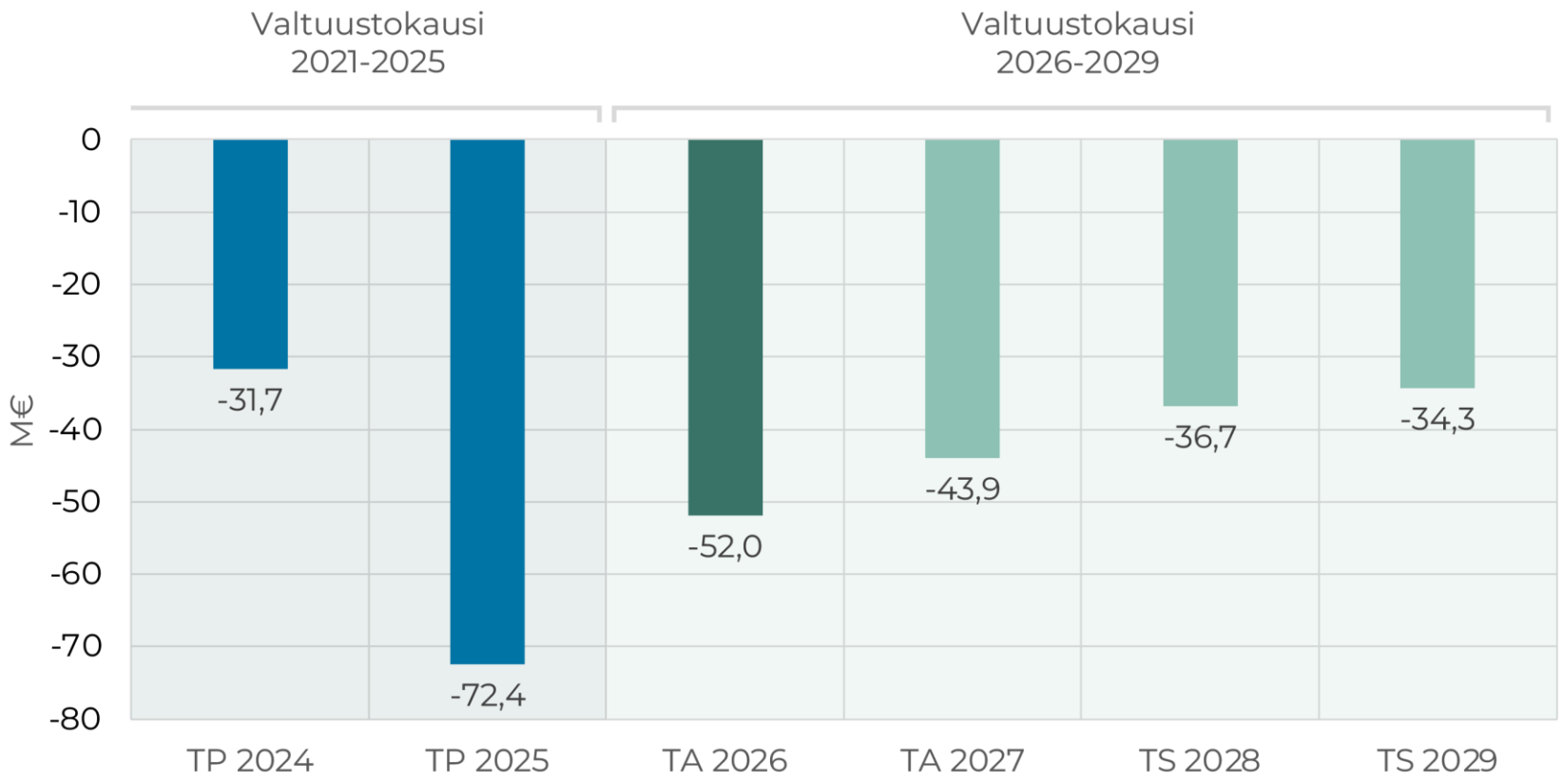
Peruspalvelujen valtionosuus 2027:

- Espoo 441,9 M€
- Tampere 26,5 M€

Toiminnallinen tulos

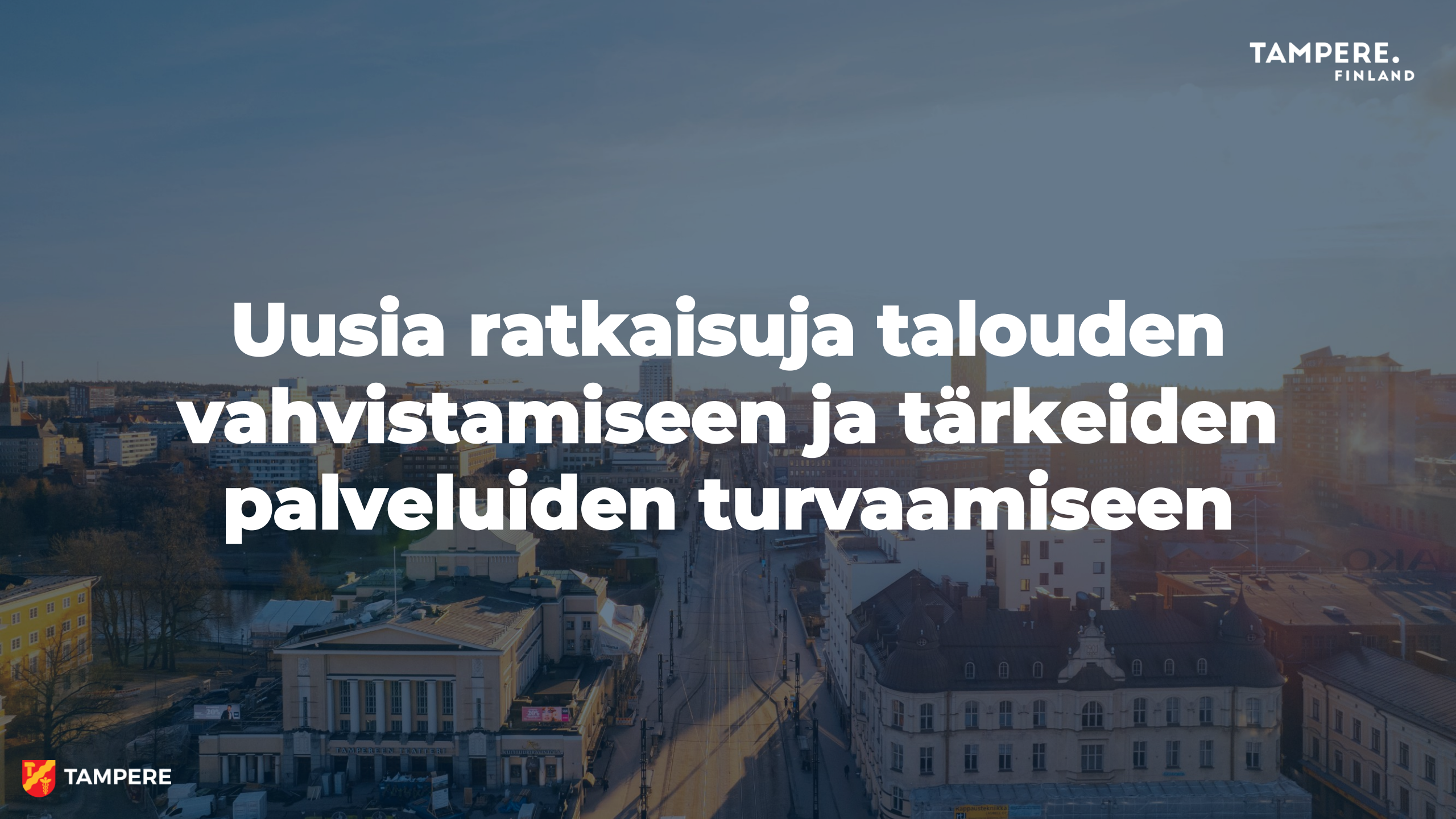
(ilman satunnaisia eriä, myyntivoittoja huomioitu enintään 25 M€)

Kirjanpidollinen tulos on kaikkien tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus.

Toiminnallisessa tuloksessa ei huomioida satunnaisia eriä, ja kertaluonteiset myyntivoitot on rajattu enintään 25 miljoonaan euroon. Tavoitteena on tarjota realistisempi kuva kaupungin taloudesta ja parantaa vuosien välistä vertailtavuutta poistamalla merkittävät, normaalitasosta poikkeavat kertaluonteiset erät.

Yli 25 miljoonan myyntitulot on käytettävä tuottavaan toimintaan, ei käyttötalouden paikkaamiseen.

TAMPERE.
FINLAND
Uusia ratkaisuja talouden vahvistamiseen ja tärkeiden palveluiden turvaamiseen
TAMPEREEN TEATTERI
TAMPERE

Tampereen Tulevaisuusrahasto

- Valmistelussa on ajatus Tampereen Tulevaisuusrahastosta, johon osa vapautuvasta pääomasta voitaisiin sijoittaa pitkäjänteisesti ammattimaisen varainhoidon kautta.
- Kaupungin varallisuutta halutaan käyttää tehokkaammin.
- Tavoitteena olisi luoda kaupungille uusi, vuosittain tuottoa tuova tulonlähde palveluiden ja investointien tueksi.
- Pitkällä aikavälillä sijoitustuottojen arvioidaan ylittävän velkarahan kustannuksen.
- Mahdollisen rahaston perustaminen, säännöt ja toimintaperiaatteet tulisivat kaupunginvaltuuston päätettäväksi keväällä 2027.

TAMPERE.
FINLAND

Talousarvion nostoja

Turvaamme ihmisille tärkeitä palveluita

Panostamme lasten ja nuorten tulevaisuuteen

Turvallinen ja yhteisöllinen arki kuuluu kaikille

Investoimme kasvuun ja hyvään elämään

Työllisyys ja elinvoima ratkaisevat tulevaisuutemme

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Turvaamme ihmisille tärkeitä palveluita

Vuoden 2027 talousarvion keskiössä on ihmisten palveluiden turvaaminen. Kasvavan kaupungin taloutta ei voida tasapainottaa pelkästään palveluista leikkaamalla.

TAMPERE

- Turvaamme ei-lakisääteisiä palveluja, esimerkiksi ikääntyneiden maksuttomia uintivuoroja jatketaan ja palveluliikenteen avustajien määrää lisätään. Ikäystävällistä Tamperetta rakennetaan vähentämällä yksinäisyyttä ja turvattomuutta sekä parantamalla esteetöntä ja turvallista liikkumista varsinkin Kaikkien Tampere –ohjelman kautta.

- Järjestöavustuksiin ei tehdä leikkauksia ja kriteereitä muutetaan joustavampaan suuntaan siten, että järjestöjen toimintaedellytykset turvataan muuttuvassa toimintaympäristössä.

- Uusia lisäyksiä on tehty erityisen harkiten.

- Vähävaraisille tamperelaisille tarkoitetun Aktiivipassin käyttöä laajennetaan 50 000 eurolla, jotta yhä useammalla olisi omasta taloudellisesta tilanteestaan riippumatta mahdollisuus osallistua liikuntaan, kulttuuriin ja kaupungin palveluihin.

- Kaupungin avustusta ruoka-apuun kasvatetaan 100 000 eurolla, 335:sta tuhannesta 435:een tuhanteen.

TAMPERE. FINLAND

Panostamme lasten ja nuorten tulevaisuuteen

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja oppiminen ovat kaupungin tärkeimpiä tehtäviä.

TAMPERE

- Perusopetuksen ryhmäkoot pidetään ennallaan.
- Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukea vahvistetaan lisäämällä 10 erityisluokanopettajan virkaa.
- Seurataan varhaiskasvatuksen tuloksellisuuspalkkiokokeilun tuloksia ja arvioidaan jatkopiteitä.
- Kasvatamme varhaiskasvatuksen sosionomien ja opettajien määrää vuosittain vastaamaan vuoden 2030 lain vaatimuksia.
- Kasvatuksen ja opetuksen tasa-arvorahoitusta jatketaan alueellisten erojen kaventamiseksi talousarvioon sisältyvän 400 000 euron lisäyksen turvin.
- Lasten ja nuorten lukemista tuetaan Lukeva Tampere -ohjelman mukaisesti.

- Kannustamme lapsia ja nuoria liikkumaan opetuksessa sekä harrastamisen kautta.
- Lasten ja nuorten uimataitoa vahvistetaan uimaopetuksen määrää kasvattamalla.
- Lisäämme lukioiden aloituspaikkojen määrää sadalla paikalla ja käynnistetään Sammon keskuslukion alainen uusi Hakametsän toimipiste.
- Kehitämme ammatillisessa koulutuksessa työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja uudistamme koulutussisältöjä tukemaan valmistuneiden työllistymistä.
- Edistetään työelämän, koulutuksen ja muun toiminnan ulkopuolella olevien nuorten (18-29 –vuotiaat) työllistymistä ja osallisuutta kaupunginosa-allianssin toteutuksella.
- Osana työllisyyspakettia vuodelle 2027 on varattu 1 500 kesätyöseteliä ja 200 kesäyrittäjyysseteliä.

TAMPERE. FINLAND

Turvallinen ja yhteisöllinen arki kuuluu kaikille

Turvallisuus on meille jokaiselle tärkeä perusoikeus.

Se rakentuu arjen kohtaamisissa, luottamuksessa ja ihmisten kokiessa kuuluvansa yhteisöönsä.

TAMPERE

- Tamperelaisten arjen turvallisuutta vahvistetaan kohdentamalla 200 000 euroa kaupunkiturvallisuustyöhön. Panostuksella edistetään mm. keskustan alueen turvallisuustyötä, naapurustotyötä, lähisuhdeväkivallan ehkäisyä, vahvistetaan ennaltaehkäisevää turvallisuustyötä sekä eri toimijoiden yhteistyötä.

- Vahvistetaan yhteisöllisyyttä laajentamalla ja kehittämällä kaikille avointa kohtaamispaikkojen verkostoa eri kaupunginosissa. Työtä tehdään osana Kaikkien Tampere –kehitysohjelmaa, jossa tavoitteena on rakentaa yhteisöllistä, yhdenvertaista ja välittävää kaupunkia.

Kaikkien Tampere

- Ylläpidämme tamperelaisten kohtaamispaikkoja ja avaamme uusia tiloja yhteisöllisen toiminnan käyttöön.
- Ruoka-avun rinnalla lisäämme maksuttomia yhteisöruokailuja ympäri kaupunkia.
- Luomme uuden tavan lisätä digitukea ympäri kaupunkia.
- Työskentelemme uusilla tavoilla hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa tavoittaaksemme haavoittuvassa asemassa olevia tamperelaisia yhteisöllisen toiminnan ja tuen piiriin.
- Vahvistamme kaupungin työtä yhdenvertaisuuden teemoissa ja henkilöstön kykyä puuttua syrjintätilanteisiin.
- Toteutamme Särkänniemi-päivän jälleen syksyllä 2027

TAMPERE. FINLAND

Investoimme kasvuun ja hyvään elämään

Vetovoima syntyy osaamisesta, työpaikoista, toimivista palveluista, turvallisesta arjesta ja mahdollisuudesta rakentaa Tampereella hyvää elämää.

Kaupungin investointitaso vuonna 2027 on 227,5 miljoonaa euroa.

TAMPERE

- Koulut- ja päiväkodit ovat meidän tärkein ja suurin investointikohteemme.
- Valmistaudumme Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien liikennöinnin käynnistymiseen ja Plusbussi-palvelun aloittamiseen vuonna 2028.
- Tampereen taidemuseon laajennus etenee. Arkkitehtuurikilpailun voittaneeseen *Siilo*-ehdotukseen perustuvalle hankkeelle esitetään rakentamisrahaa vuosille 2027–2029.
- Hiedanrannan rakentaminen sekä maanalaisen pysäköinnin ja Asemakeskuksen kehittäminen jatkuvat.
- Viheralueita kehitetään muun muassa peruskorjaamalla Pikku Kakkosen -leikkipuisto ja käynnistämällä Hämeenpuiston peruskorjaus.

TAMPERE.
FINLAND

Uusi voimisteluhalli

Huonokuntoisen Ikurin liikuntahallin korvaajaksi toteutetaan uusi voimisteluhalli, joka mahdollistaa myös kilpailu- ja tapahtumatoiminnan.

TAMPERE

TAMPERE.
FINLAND

Toimelankadun palloiluhalli

Kaupin Toimelankadulle suunniteltava (2027–2029) uusi palloiluhalli turvaa jalkapallon ympärivuotiset harjoitteluolosuhteet.

TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Työllisyys ja elinvoima ratkaisevat tulevaisuutemme

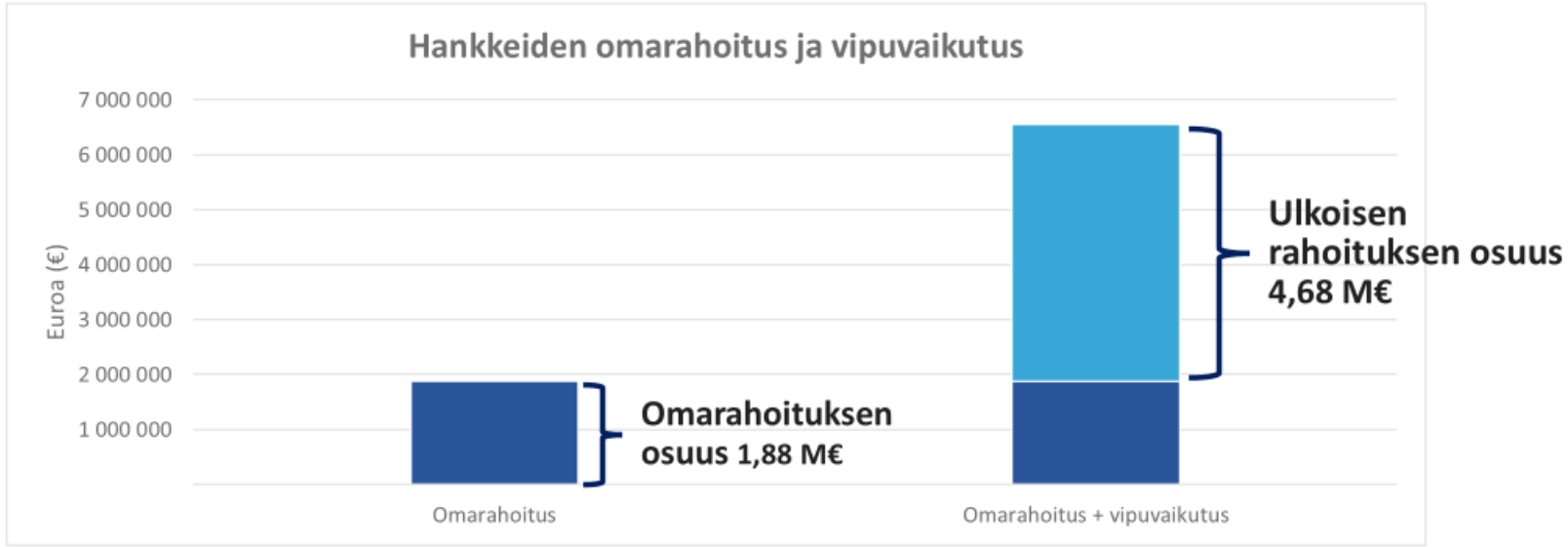
Työllisyystilanne on kaupungin vakavimpia haasteita. Erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja rakennetyöttömien asema vaatii ripeitä toimia.

Pitkittynyt matalasuhdanne ja korkea työttömyys näkyvät ihmisten elämässä, mutta myös kaupungin palvelutarpeissa, menoissa ja verotuloissa.

TAMPERE

Elinvoimainvestoinnit vuonna 2027

Rahoituslähde	Business Tampere Ekosysteemisopimus-hankkeet	Business Tampere Erillissopimuksilla rahoitetut hankkeet	Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka, omat hankkeet	YHTEENSÄ
Kokonaisrahoitus	2 362 000 €	2 481 000 €	1 713 000 €	6 556 000 €
Ulkoinen rahoitus	1 417 000 €	2 165 000 €	1 098 000 €	4 680 000 €
Kaupungin rahoitusosuus	945 000 €	316 000 €	615 000 €	1 876 000 €

- Panostamme Tampereen siruohjelmaan ja puolustusteknologioihin yhteensä 800 000 eurolla.
- Tampere osallistuu Tech Hub Finlandin käynnistämiseen 592 000 eurolla yhdessä valtion kanssa, lisäksi mukana merkittävästi yksityisten yritysten rahaa.
- Parannamme Tampereen kasvuyritysten rahoitusedellytyksiä, kannustamme kansainväliseen investointiin ja kiihdytämme vientiä 190 000 eurolla Business Tampereen kautta.
- Tampere tavoittelee asemaa kansainvälisen tason tapahtumien, kulttuurin ja elämysten keskittymänä. Vuonna 2027 Uuden Musiikin Kilpailu järjestetään jälleen Nokia Arenalla, ja maaliskuussa Tampere isännöi taitoluistelun MM-kilpailuja.
- Vahvistamme Tampereen tunnettuutta Muumimuseon kotikaupunkina ja saunojen kaupunkina. Muumikokonaisuuteen liittyvään työhön on kohdennettu 100 000 € lisäys vuodelle 2027.

TAMPERE. FINLAND

Työllisyyspaketti

Työllisyyspaketin tavoitteena on kääntää Tampereen heikentynyt työllisyyskehitys kasvu-uralle sekä hillitä työttömyydestä kaupungille aiheutuvia kustannuksia yhdistämällä työllisyys- ja elinkeinopolitiikan toimenpiteitä.

TAMPERE

Kymmenen toimenpidettä työllisyyden vahvistamiseksi

Toimenpide-esitykset	Volyymi	Menojen lisäykset netto 2027 (€)	Työttömyysturvamenojen vähennys 2027 (€)
Työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu	360	-811 300	691 200
Välityömarkkinoiden vaikuttavuuden kehittäminen	230	-900 000	883 217
Rekrytointitukien laajentaminen	200	-1 000 000	258 387
Nuorten kesätyösetelien ja yrittäjyyssetelien määrän kasvattaminen	1 500	-377 000	0
Tredun pajakoulumallin kehittäminen	200	-573 000	693 594
Ensimmäisen työntekijän palkkaamisen edistäminen	150	-123 000	132 282
Hankinnoilla työllistämisen laajentaminen	100	0	435 804
Harjoittelupaikkojen määrän lisääminen kaupungille	20	-368 940	0
Tuotantokannustimet		-200 000	0
Yritystonttien proaktiivinen valmistelu		0	0

Työllisyyspaketin vaikutukset

- Vuonna 2027 kokonaisuuteen kohdennetut menolisäykset ovat noin 4,4 miljoonaa euroa ja työttömyysturvamenojen arvioidut säästöt noin 3,1 miljoonaa euroa. Vaikutusten arvioidaan vahvistuvan seuraavina vuosina siten, että kokonaisuuden nettovaikutus kääntyy positiiviseksi muutaman vuoden aikajänteellä.
- Työllisyyspaketilla tavoitellaan pitkäjänteistä rakennemuutosta, jossa työllisyyden paraneminen, investointien lisääntyminen, osaamistason vahvistuminen ja yritystoiminnan kasvu tukevat kaupungin taloudellista kestävyyttä ja elinvoimaa.

TAMPERE.
FINLAND
Lopuksi
TAMPERE

Laaja poliittinen tuki

- Talousarviosta on keskusteltu kaikkien valtuustoryhmien kanssa
- Pormestarikoalition ulkopuolisten ryhmien nostot
  - Tilataan ulkopuolinen ja riippumaton selvitys kaupungin hankintojen tehokkuudesta talonrakennushankkeissa.
  - Selvitetään Kurpitsatalon jatkokäyttö yhteisöllisessä käytössä yhdessä Kurpitsaliikkeen ja muiden alueen toimijoiden kanssa vuoden 2027 aikana. Tavoitteena on turvata talon käyttö yhteisöllisessä käytössä.

Kohti tulevaa

TAMPERE. FINLAND

TAMPERE

- Pormestari nimeää työryhmän selvittämään, millä toimenpiteillä Tampereen perusopetuksen oppimistuloksia voidaan vahvistaa. Selvityksessä huomioidaan myös oppilaiden henkilökohtaisten tietokoneiden pedagogisesti perusteltu ja nykyistä tehokkaampi hyödyntäminen.
- Tamperelaisille tärkeistä vapaa-ajan- ja virkistyskohteista huolehtiminen.
  - Varmistamme myös tulevaisuudessa Viikinsaaren käyttömahdollisuuden kuntalaisille.
  - Turvaamme Mustavuoren alueen harrastusmahdollisuudet.
  - Iidesjärven alue: huonokuntoisen lintutornin uusiminen toteutetaan vuonna 2027.
  - Kauppi-Niihama –luonnonsuojelualueen perustaminen ja kaupunkilaisten virkistyskäyttöön ottaminen etenee.
- Vuoden 2026 aikana toteutettujen henkilöstö-, talous- sekä viestintä- ja markkinointitoimintojen tukipalveluselvitysten perusteella käytiin yhteistoimintaneuvottelut ja valmistellaan henkilöstö- ja talouspalveluiden sekä viestinnän ja markkinoinnin toimintojen uudelleenorganisointia. Mahdollisen uudistuksen tavoitteena on vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta, yhtenäistää toimintatapoja sekä parantaa resurssien käyttöä.
- Tekoälyn hyödyntäminen ja digitaalisten palvelujen ja prosessien kehittäminen osana toiminnan tehostamista.

TAMPERE.
FINLAND
Tulevaisuus tehdään yhdessä.
TAMPERE

TAMPERE. FINLAND

Tampereen kaupungin talousarvio 2027

Konsernijohtaja Juha Yli-Rajala 19.10.2026

TAMPERE

Kuva: Laura Vanzo

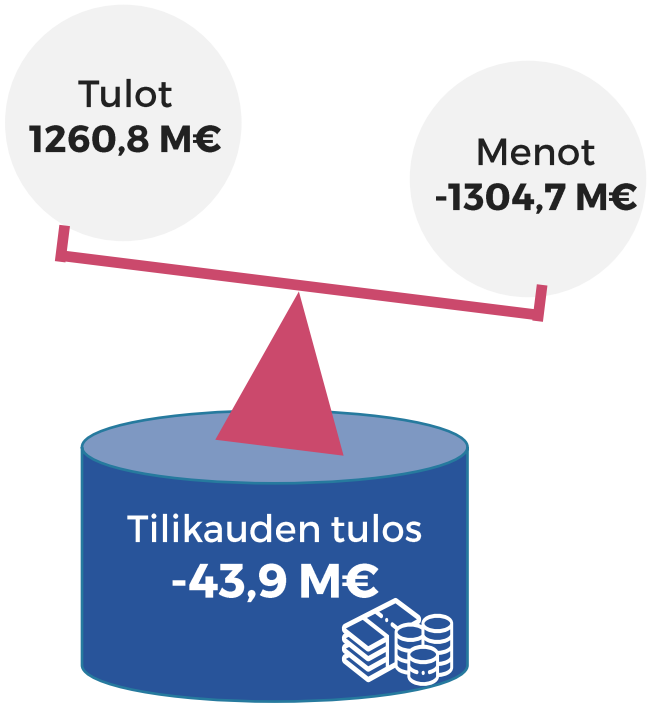
TAMPERE.
FINLAND

Tuloslaskelma

TAMPERE

Kuva: Marko Kallio

Kaupungin 2027 talous tiivistetysti

- Tilikauden tulos on **-43,9 M€.**
- Taloustilanne on edelleen haastava. Tuloksessa on merkittävä rakenteellinen alijäämä, mikä edellyttää talouden tasapainottamisen jatkamista.
- Kunnan tuloveroprosentti on **7,60 %.** Talousarviossa ei esitetä veron korotuksia.
- Vuosikate on **92,7 M€** ja nettoinvestoinnit ovat **227,5 M€.** Investointien tulorahoitusprosentiksi muodostuu 41 %.
- Lainamäärä on **1,296 mrd.€** (4 801 €/asukas). Tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, joten **lainamäärä kasvaa 126 M€**
- Nettomenojen kasvu vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on **16,3 M€** eli **2,1 %** johtuen palvelutarpeen kasvusta ja kunta-alan palkkaratkaisusta. Muutoksesta on eliminoitu kertaluonteiset omaisuuden myyntivoitot.

Tuloslaskelma 2025–2030
sisäiset erät poistettu

Tuloslaskelma (milj. euroa)	TP 2025	TP 2026 Enn*	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toimintatulot	382,0	355,2	352,2	362,5	372,3	379,3
Toimintamenot	-1 068,2	-1 111,1	-1 135,9	-1 166,8	-1 199,0	-1 225,0
Toimintakate	-686,1	-755,8	-783,7	-804,3	-826,7	-845,7
Verotulot	641,2	673,0	702,0	733,0	762,0	791,0
Valtionosuudet	125,7	144,3	147,5	155,7	160,3	164,2
Rahoitustulot ja -menot	25,6	31,2	26,9	20,4	14,8	7,5
Vuosikate	106,2	92,6	92,7	104,8	110,4	117,1
Poistot ja arvonalentumiset	-138,8	-147,0	-136,6	-141,6	-144,8	-149,5
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	-32,5	-54,4	-43,9	-36,7	-34,3	-32,4

* Toiminnan ja talouden katsaus 8/2026

- Vuosien 2027-2030 yhteenlaskettu tulos on alijäämäinen 147,4 M€.

Talousarvion sisältämät sopeuttamistoimenpiteet 2027

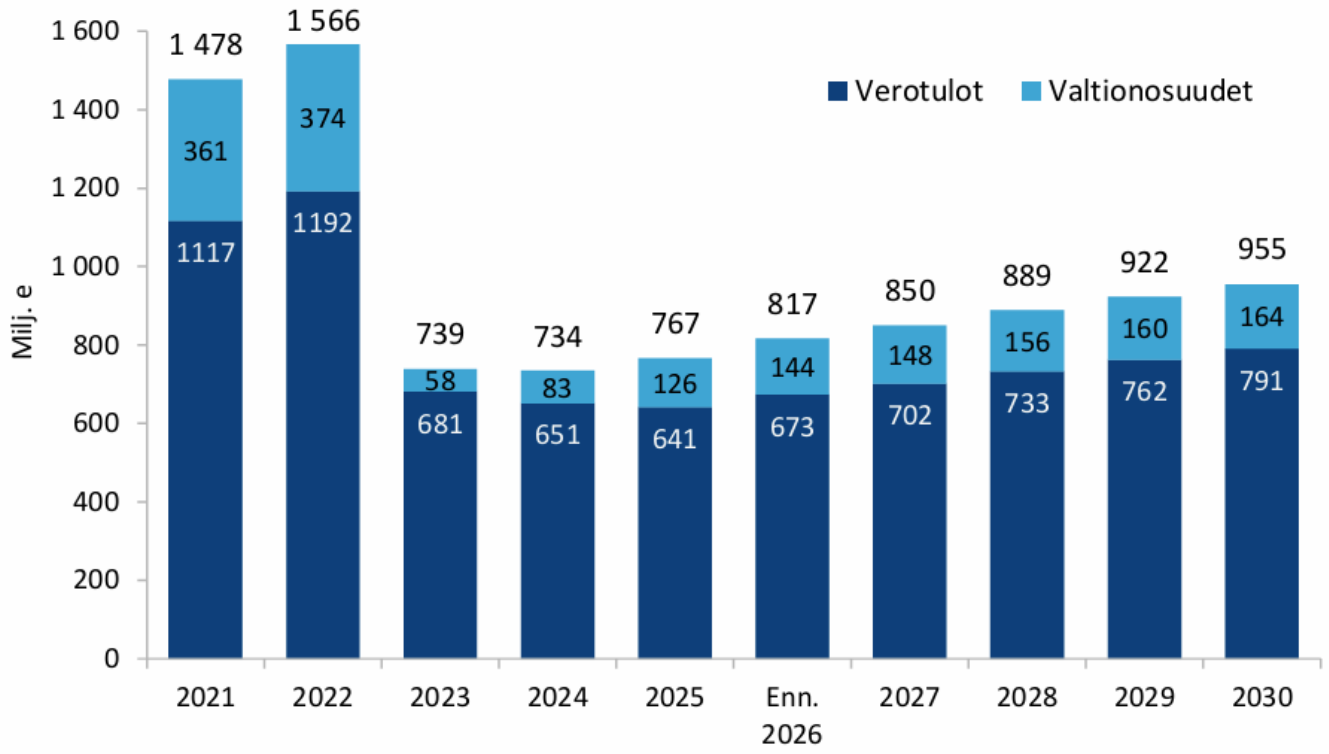
Sopeuttamistoimenpiteet TA 2027 (1000 euroa)	Vuonna 2025 päätetyt tasapaino-ohjelman sopeuttamistoimenpiteet vuodelle 2027	Vuonna 2025 yt-neuvotteluissa käsiteltyjen tehostamistoimenpiteiden vaikutukset vuodelle 2027	Uudet sopeuttamis-toimenpiteet *	Yhteensä**
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1 778	460	2 192	4 430
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	427	337	1 466	2 230
Elinvoima- ja osaamislautakunta	682	1 939	1 120	3 741
Asunto- ja kiinteistölautakunta	0	84	960	1 044
Yhdyskuntalautakunta	1 667	315	1 622	3 604
Joukkoliikennelautakunta	2 200	0	1 600	3 800
Konsernihallinto	1 113	579	1 220	2 912
Yhteensä	**7 867**	**3 714**	**10 180**	**21 761**
Osinkotavoitteiden nostaminen	1 000		3 000	**4 000**
Kaikki yhteensä	**8 867**	**3 714**	**13 180**	**25 761**

* Lautakuntien ja konsernihallinnon uudet sopeuttamistoimenpiteet (yhteensä 92 toimenpidettä) on esitetty talousarvion liitteenä.

** Taulukossa esitettyjen sopeuttamistoimenpiteiden lisäksi yksiköiden toimintakatteeseen vaikuttaa useita taloutta heikentäviä tekijöitä (mm. kunta-alan palkkaratkaisu, palvelutarpeen kasvu ja kustannustason nousu).

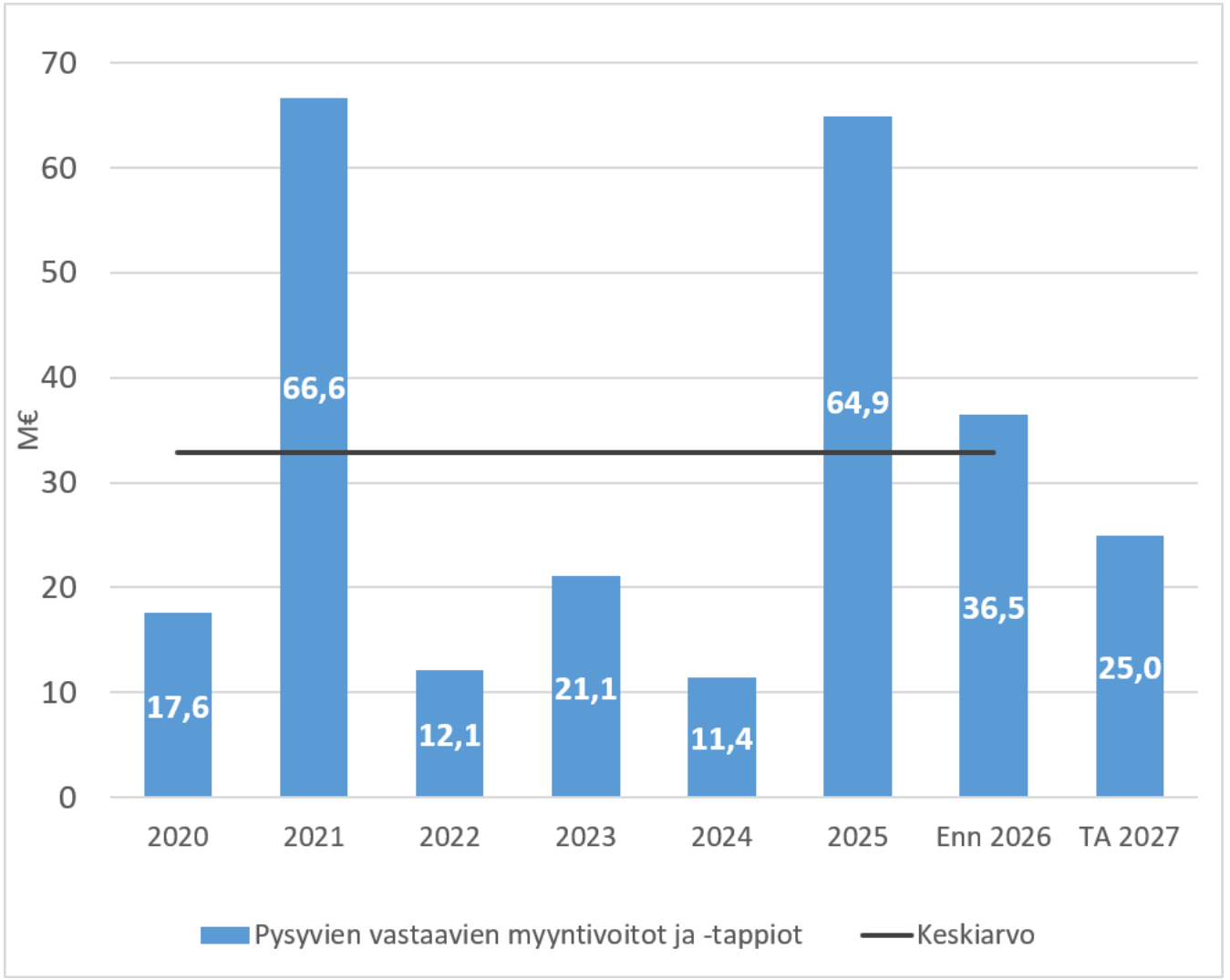
Verorahoitus 2021–2030

- Sote-uudistuksen myötä verorahoituksen taso aleni merkittävästi (-52,8 %) vuonna 2023.
- Vuonna 2023 kunnille tilitettiin verotuloja vielä osittain vuoden 2022 veroperusteilla, mikä lisäsi vuoden 2023 verokertymää (ns. verohännät olivat noin 65 M€). Vuonna 2024 verorahoitus aleni 0,7 % ”verohäntien” poistuttua.
- TE-uudistus nosti merkittävästi vuoden 2025 valtionosuuskertymää.
- **Vuonna 2027 verorahoituksen kasvu on yhteensä 32,3 M€ (3,9 %), mikä koostuu verotulojen 29,0 M€ (4,3 %) ja valtionosuuksien 3,3 M€ (2,3 %) kasvusta.**
- Taloussuunnitelmavuosina verorahoituksen kasvu on arviolta noin 4 % vuosittain. Arvioihin liittyy paljon epävarmuustekijöitä.

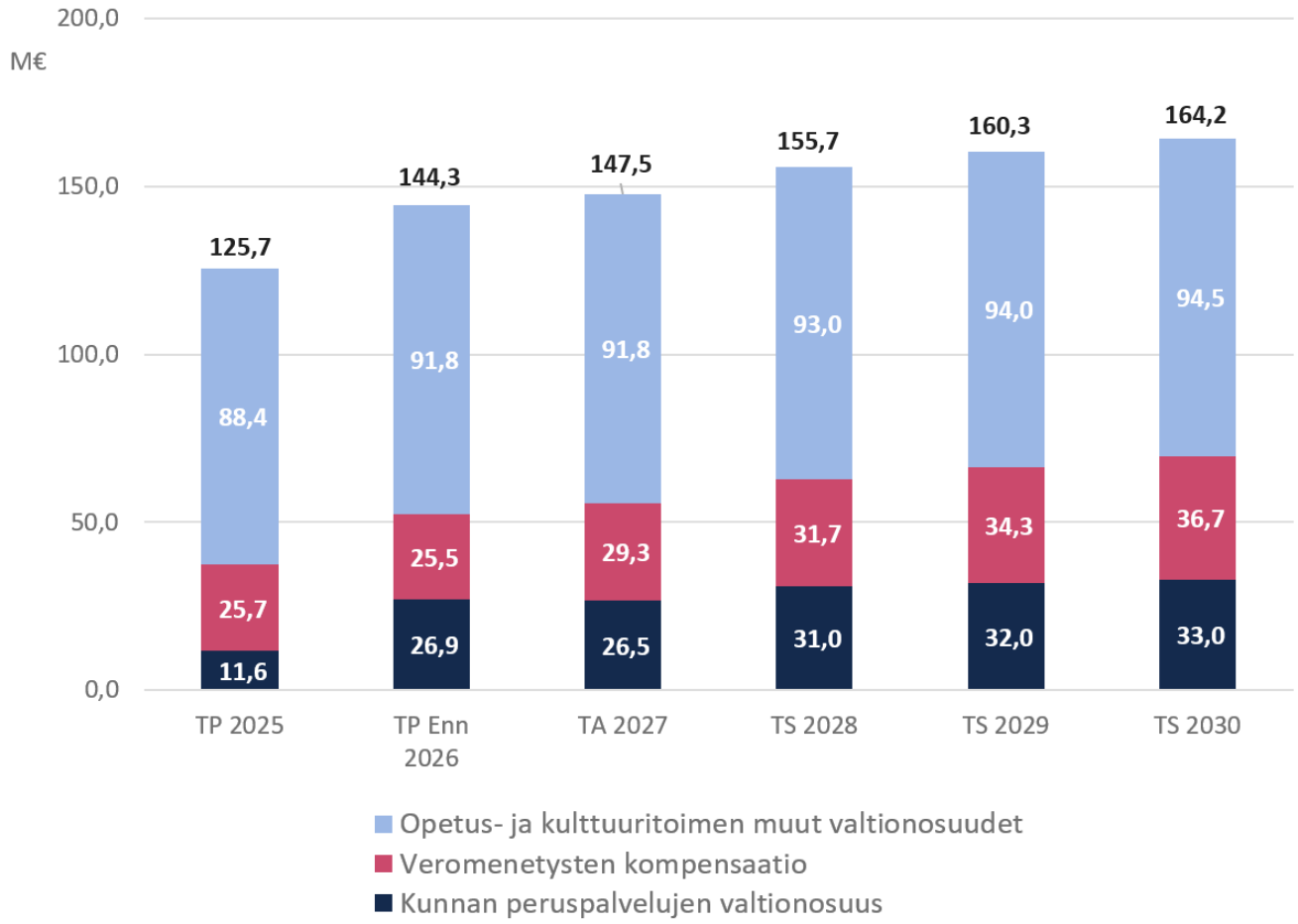
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot

- Vuonna 2027 omaisuuden myyntivoittoja arvioidaan saatavan 25 M€. Arvio sisältää tonttien ja rakennusten myyntivoittoja.
- Omaisuuden myynneillä rahoitetaan investointeja ja hillitään lainamäärän kasvua.
- Sote-kiinteistöjen myynnit:
  - Keskuspaloaseman myyntivoitto on huomioitu vuoden 2026 ennusteessa.
  - Hatanpään ja Koukkuniemen alueen kiinteistöjen myynti on valmistella ja talousvaikutuksia ei ole huomioitu vuoden 2027 talousarviossa.

Valtionosuudet

- Vuonna 2025 TE-uudistukseen osoitettu laskennallinen rahoitus on noin 50 M€, mikä ei riitä kattamaan laajentuneiden työvoimapalvelujen ja työttömyysturvaetuuksien aiheuttamaa kustannusten kasvua.
- Vuonna 2027 valtionosuudet kasvavat yhteensä vain 3,3 M€ (+2,3 %).
- Peruspalvelujen valtionosuus vähenee edellisestä vuodesta 0,4 M€. Alenemiseen vaikuttavat mm. perustoimeentulotuen rahoitusosuuden kasvu sekä valtionosuuteen tehty vähennys, indeksijarru ja valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus.
- Sote-uudistukseen liittyvät vähennykset heikentävät Tampereen peruspalvelujen valtionosuutta yhteensä 36,3 M€.
- Valtionosuuksien kasvu aiheutuu valtionosuusjärjestelmään kuuluvasta veromenetysten korvauksesta, jolla valtio kompensoi kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvat veromenetykset.
- Valmisteilla oleva uudistus (ei huomioitu vielä luvuissa): Vuodesta 2029 alkaen perustoimeentulotuen rahoitusosuutta ei enää vähennetä takautuvasti kuntien peruspalvelujen valtion osuudesta, vaan kuntien rahoitusosuus laskutetaan kunnalta tuen maksukuukautta seuraavana kuukautena. Samalla perustoimeentulotuen meno kohdistuu sille vuodelle, jolta se aiheutuu.

Henkilöstö

TAMPERE. FINLAND

TAMPERE

Kuva: Mikko Vares

Tampereen kaupungin organisaatio 1.1.2027*

TAMPERE. FINLAND

KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

PORMESTARI

Konsernijohtaja

KONSERNIHALLINTO
Digitalisaatio ja tietohallinto, vetovoima ja edunvalvonta, strateginen ohjaus ja konsernipalvelut, johdon tuki

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Johtokunta Sara Hildénin taidemuseo

Apulais-pormestari

Johtaja

SIVISTYSPALVELUJEN PALVELUALUE
Varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, liikunta ja nuoriso, kulttuuri, yhteisö- ja kehittämispalvelut, henkilöstöhallinto, taloushallinto

Elinvoima- ja osaamislautakunta Jaosto[1]

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Apulais-pormestari

Johtaja

ELINVOIMAN PALVELUALUE
Ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, työllisyys- ja kasvupalvelut, kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka, elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

Yhdyskuntalautakunta Jaosto[2] Jaosto[3]

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Alueellinen jätehuoltolautakunta

Apulais-pormestari

Johtaja

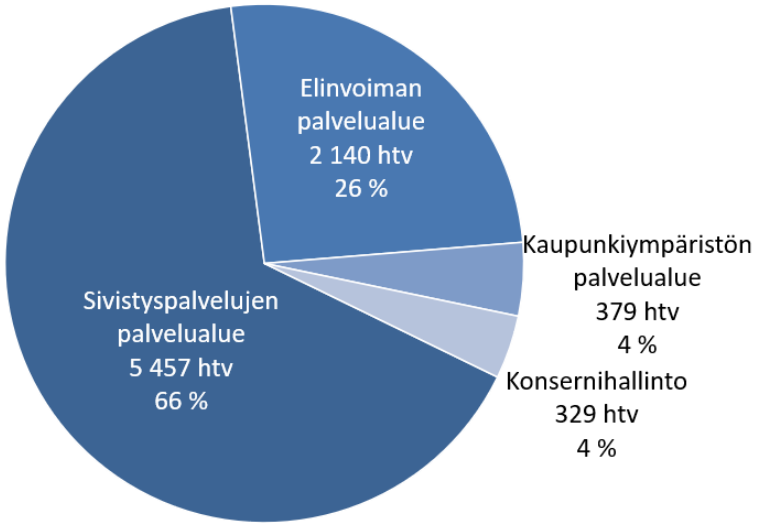
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE
Kaupunkiympäristön suunnittelu, joukkoliikenne, kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito, kestävä kaupunki, strateginen hankekehitys, talouspalvelut, kehittämis- ja paikkatietopalvelut, henkilöstö- ja hallintopalvelut

Konserniyhteisöt
Tytäryhteisöjä 69
Osakkuusyhteisöjä 14
Säätiöitä 2

[1]Työllisyysjaosto
[2]Alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto
[3] Ympäristö- ja rakennusjaosto

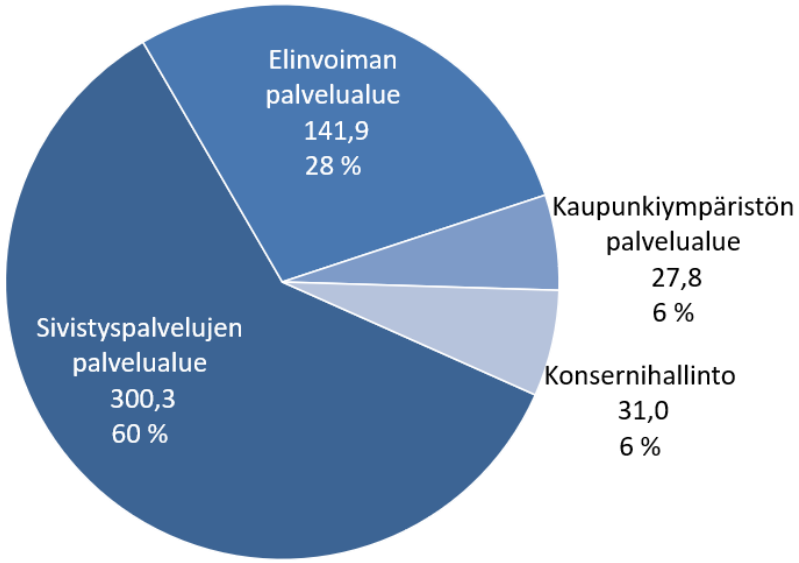
*) Organisaatiokuva voi päivittyä mahdollisen uudelleenorganisoitumisen johdosta

Henkilötyövuodet vähenevät 2027

- Henkilötyövuosien määrä vuoden 2027 talousarviossa on **8 305** palkallista henkilötyövuotta, jossa on vähennystä 26 henkilötyövuotta vuoden 2026 muutettuun talousarvioon nähden.
- Merkittävimmät muutokset:
  - Merkittävin vähennys tulee varhaiskasvatuksesta, jossa laskennallinen lasten volyymikasvu omaan tuotantoon ei ole toteutunut, ja sairauspoissaolojen sijaisuudet ovat laskeneet.
  - Isoin kasvu on Tredussa ja lukiokoulutuksessa, joissa henkilötyövuodet jonkin verran kasvavat johtuen oppilasmäärien kasvusta ja esim. uuden Hakametsän yksikön aloituksesta.
- Henkilötyövuosia tarkastellaan edelleen kriittisesti, ja mahdollisia toiminnan muutoksia tai tehtäväjärjestelyjä harkitaan aina kun tehtäviä vapautuu esim. eläköitymisten tai muun vaihtuvuuden kautta. Tulevan vuoden aikana eläkeikänsä saavuttaa noin 250 työntekijää.

Palkkaratkaisu nostaa henkilöstömenoja 2027

- Vuoden 2027 talousarviossa henkilöstömenot ovat 501,0 milj. euroa. Vuoden 2026 muutettuun talousarvioon nähden henkilöstömenot kasvavat 5,2 milj. euroa (1,0 %).
- Kunta- ja hyvinvointialan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka.
  - 1.4.2027 alkaen yleiskorotus 2,0 %, järjestelyerä 0,4 % ja kehittämisohjelmaerä 0,4 %.
- Vuoden 2026 palkkaperinnön sekä vuoden 2027 palkankorotusten arvioitu vaikutus vuodelle 2027 on yhteensä noin 18,7 milj. euroa.

TAMPERE. FINLAND

Investoinnit ja rahoituslaskelma

TAMPERE

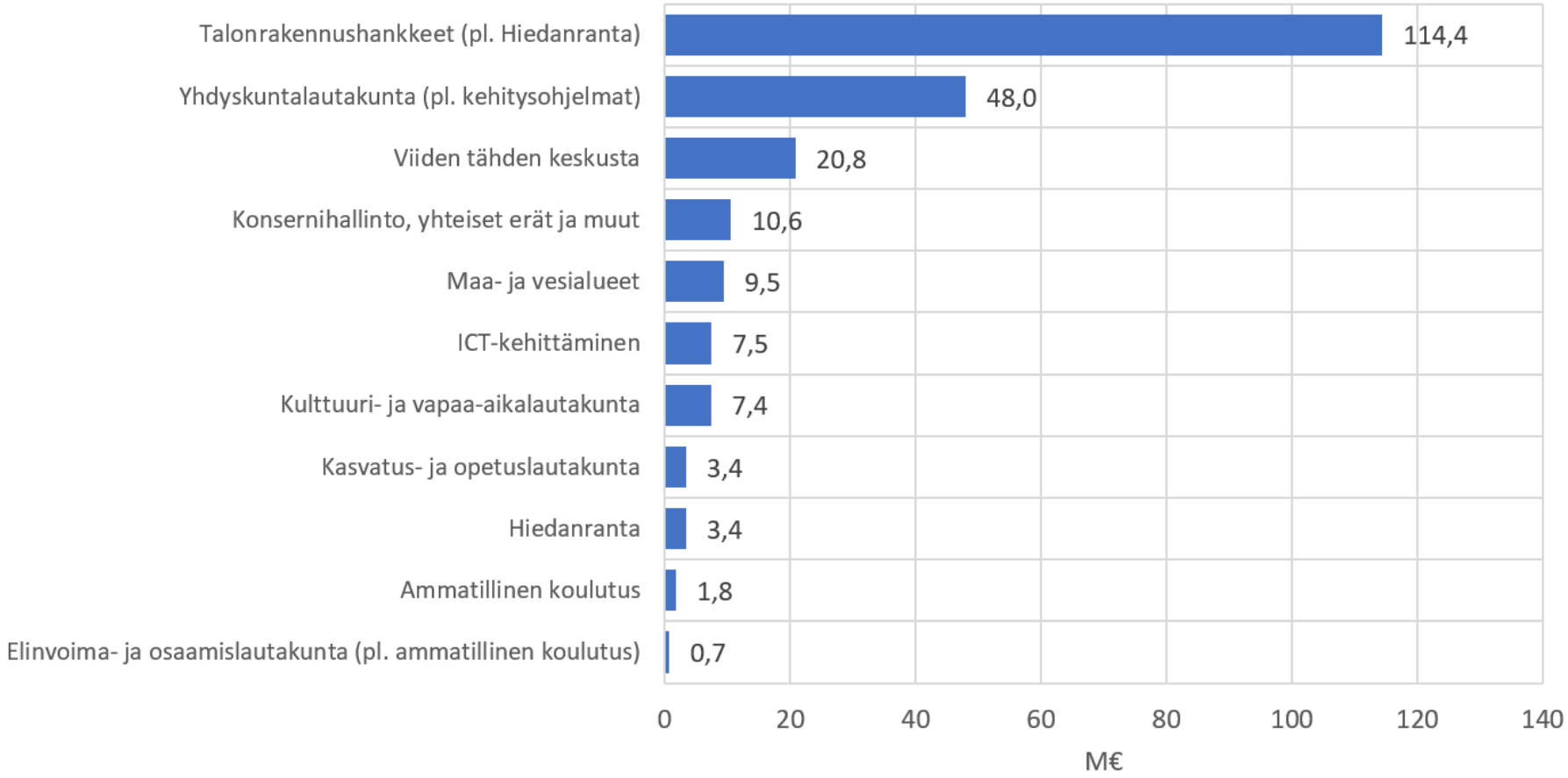

Kuva: Marko Kallio

Investointien jakautuminen 2027

Nettoinvestoinnit 227,5 M€

- Vuonna 2027 suurimmat kokonaisuudet ovat talonrakennushankkeet (50 %) ja yhdyskuntarakentamisen investoinnit (21 %).
- Talonrakennushankkeet liittyvät pääosin koulujen ja päiväkotien sekä kulttuuri- ja liikuntapaikkojen rakentamiseen ja perusparannukseen.

Nostoja investointisuunnitelmasta 2027

- **Tampereen taidemuseon laajennus ja perusparannus**
  2026-2029 |37,0 milj. €
- **Kokoelmakeskus**
  2027-2030 | 30,0 milj. €
- **Särkänniemen liikuntahalli**
  2027-2029 | 18,7 milj. €
- **Kaupinlaakson palloiluhalli**
  2027-2029 | 15,0 milj. €

Vuokra- tai muu rahoitusmalli:

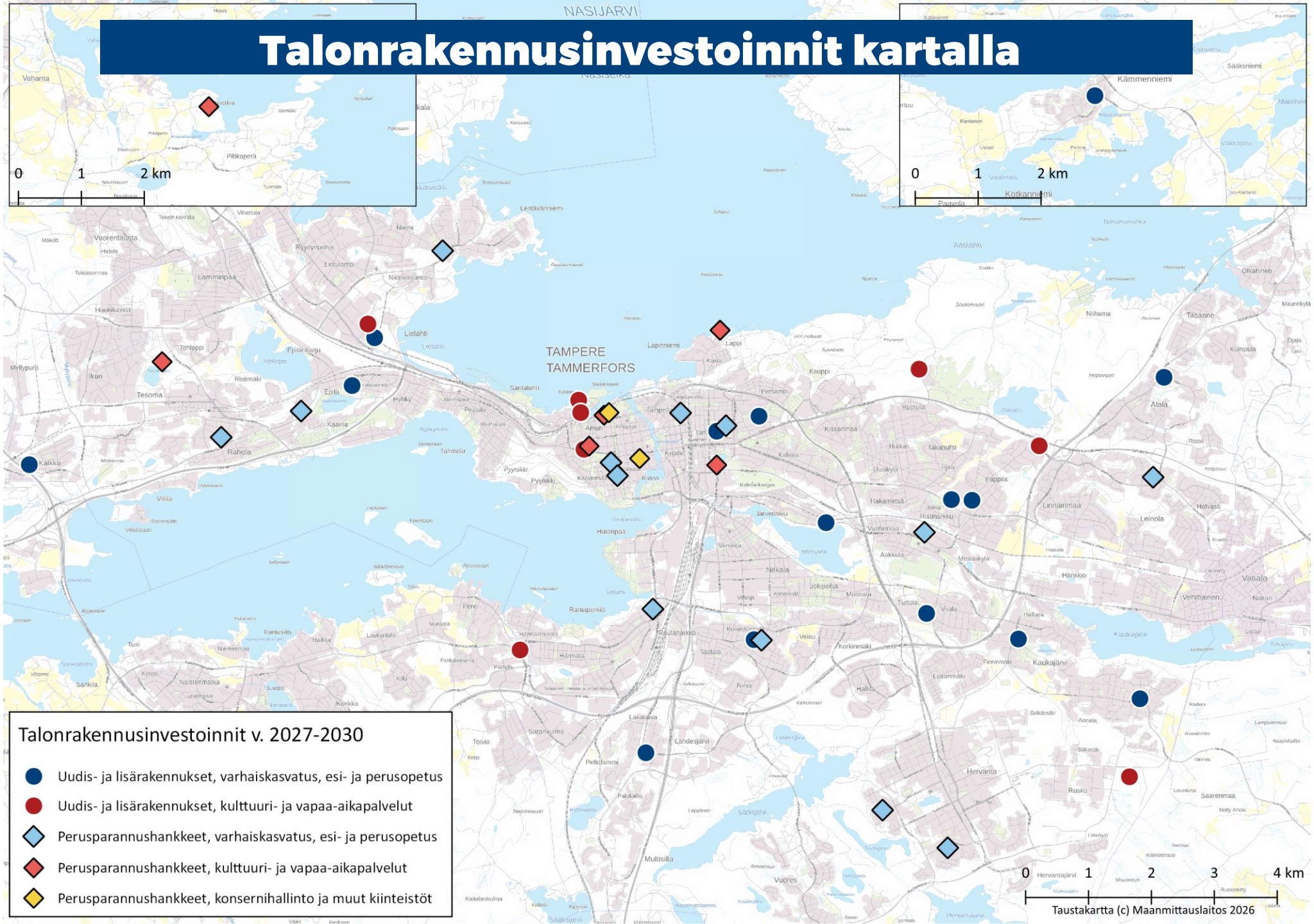
- **Kanjonin koulu ja päiväkoti**
  2028 | 23,0 milj. €
- **Uusi liikuntahalli**
  2028 | 12,0 milj. €
- **Hakametsän lukio ja liikuntatilat**
  2030 | yhteensä 80,7 milj. €
- **Hiedanrannan kulttuuritilat, vaihe 1**
  2030 | 34,8 milj. €

- **Hatanpään koulun perusparannus**
  2026-2028 | 21,6 milj. €
- **Kaukajärvi-talon uudis- ja lisärakennukset**
  2027-2030 | 54,4 milj. €
- **Peltolammi-talo, vaihe 1**
  2027-2028 | 22,0 milj. €
- **Kämmenniemi-talo, vaihe 1**
  2027 | 11,6 milj. €
- **Aleksanterin koulun perusparannus**
  2025-2027 | 27,0 milj. €
- **Raholan koulun perusparannus**
  2027-2029 | 20,6 milj. €
- **Koivistonkylä-talon perusparannus**
  2027-2030 | 20,6 milj. €
- **Tammelan koulun ja Sara Hildén -akatemian perusparannus ja laajennus**
  2026-2030 | 29,3 milj. €
- **Koivistonkylän päiväkoti**
  2027-2028 | 5,7 milj. €
- **Takahuhdin koulun B-talon parannus ja päiväkodin laajennus**
  2027-2029 | 26,3 milj. €
- **Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannus ja laajennus**
  2027-2030 | 12,4 milj. €
- **Pyynikin koulun perusparannus**
  2027-2029 | 22,2 milj. €

Ylivuotisen taloussuunnitelman investoinnit

- **Turtolan uusi päiväkoti**
  2026-2027 | 4,8 milj. euroa
- **Karosen koulutalon laajennus**
  2027-2028 | 6,0 milj. euroa
- **Kalkun päiväkoti ja koulu**
  2029-2031 | 7,6 milj. euroa
- **Saukonpuiston päiväkodin ja koulun perusparannus ja laajennus**
  2029-2032 | 15,2 milj. euroa
- **Hiedanranta-talo, vaihe 1**
  2027-2031 | 38,6 milj. euroa
- **Takahuhdin koulun A-talon perusparannus ja laajennus**
  2027-2031 | 24,2 milj. euroa
- **Atalan uusi päiväkoti**
  2028-2030 | 5,8 milj. euroa
- **Koy päiväkotien perusparannukset, Koy Helapuisto ja Koy Maijalanpuisto**
  2027-2031 | 12,1 milj. euroa
- **Leinolan koulun ja päiväkodin perusparannus**
  2029-2032 | 20,3 milj. euroa
- **Kalkun päiväkoti ja koulu**
  2029-2031 | 7,6 milj. euroa
- **Eteläisen alueen uimahalli**
  2029-2031 | 13,0 milj. euroa
- **Rauhaniemen saunan perusparannus**
  2026-2027 | 2,9 milj. euroa
- **Nääshallin liikuntatilan perusparannus**
  2030-2031 | 10,7 milj. euroa
- **Sara Hildénin museon laajennus**
  2027-2032 | 32,0 milj. euroa
- **Kauppahallin perusparannus**
  Suunnittelu 2027
- **Tesoman uimahallin perusparannus**
  2028-2031 | 10,4 milj. euroa
- **Koillis-Tampereen uimahalli**
  2029-2031 | 24,0 milj. euroa
- **Tampere-talon perusparannushankkeet**
  2027-2034 | 37,4 milj. euroa
- **Hiedanrannan liikuntahalli**
  2029-2031 | 13,5 milj. euroa

Talonrakennusinvestoinnit kartalla

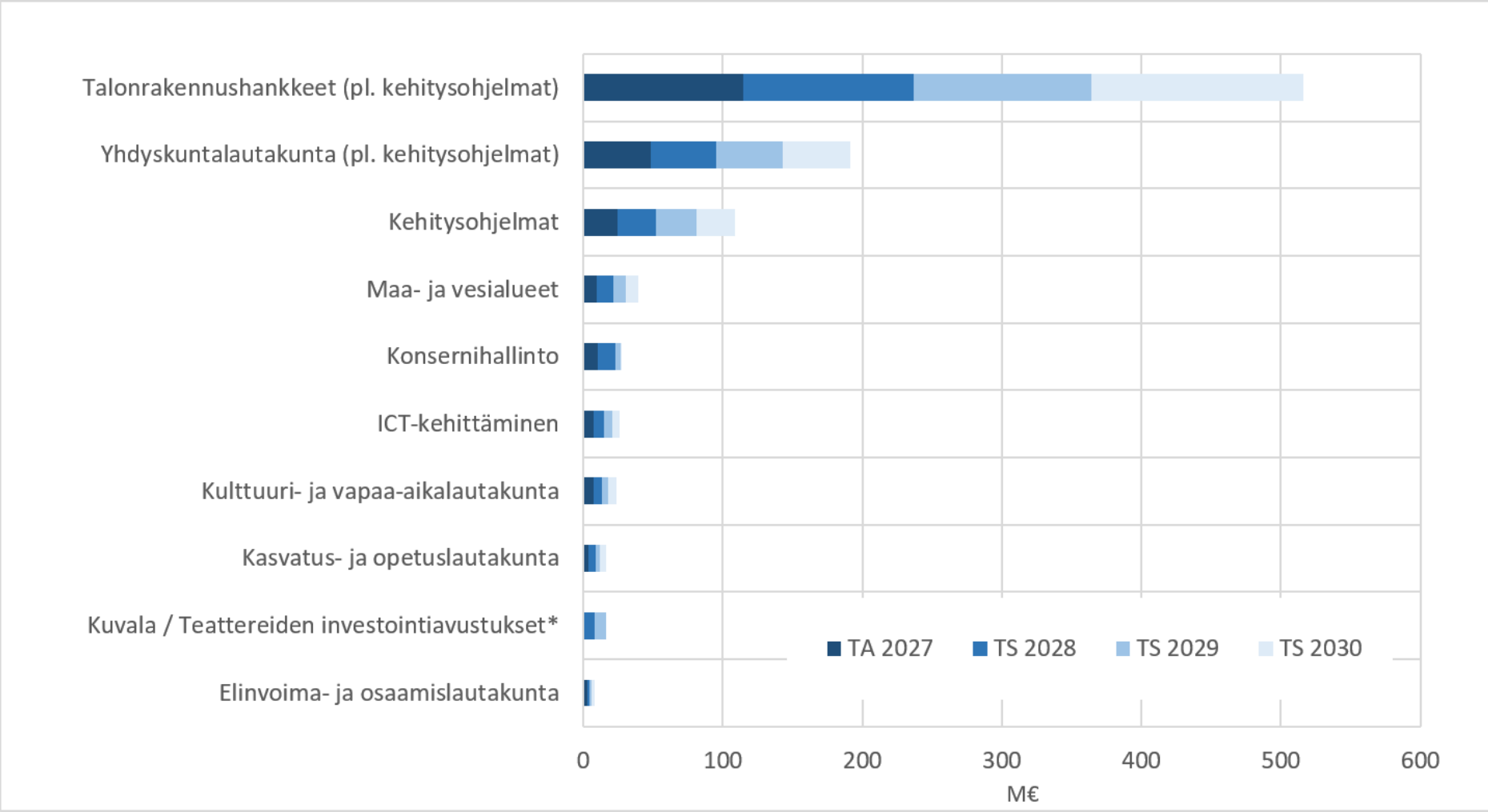
Investointien koonti

milj. euroa	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Bruttoinvestoinnit (investointimenot)	227,8	250,0	239,4	254,9
Nettoinvestoinnit (investoinnit - rahoitusosuudet)	227,5	250,0	239,4	254,9
Investointien rahavirta (nettoinvestoinnit - omaisuuden myynti)	199,3	224,3	214,4	229,9
Vuosikate	92,7	104,8	110,4	117,1
Investointien tulorahoitusprosentti	41 %	42 %	46 %	46 %

- Investoinnit (netto) ovat ensi vuonna yhteensä 227,5 M€ ja investointien tulorahoitusprosentti on 41 %.
- Lainamäärä kasvaa noin 126,4 M€ ja asukaskohtainen lainamäärä nousee 4 801 euroon.
- Vuosien 2027–2030 investointisuunnitelma nousee yhteensä 972 M€:oon, josta talonrakennushankkeiden osuus on yli puolet, noin 516 M€.
- Vuonna 2027 suurimmat kokonaisuudet ovat talonrakennushankkeet ja yhdyskuntarakentamisen investoinnit.
- Taloussuunnitelmakauden nettoinvestointien vuotuinen keskiarvo on 243 M€.

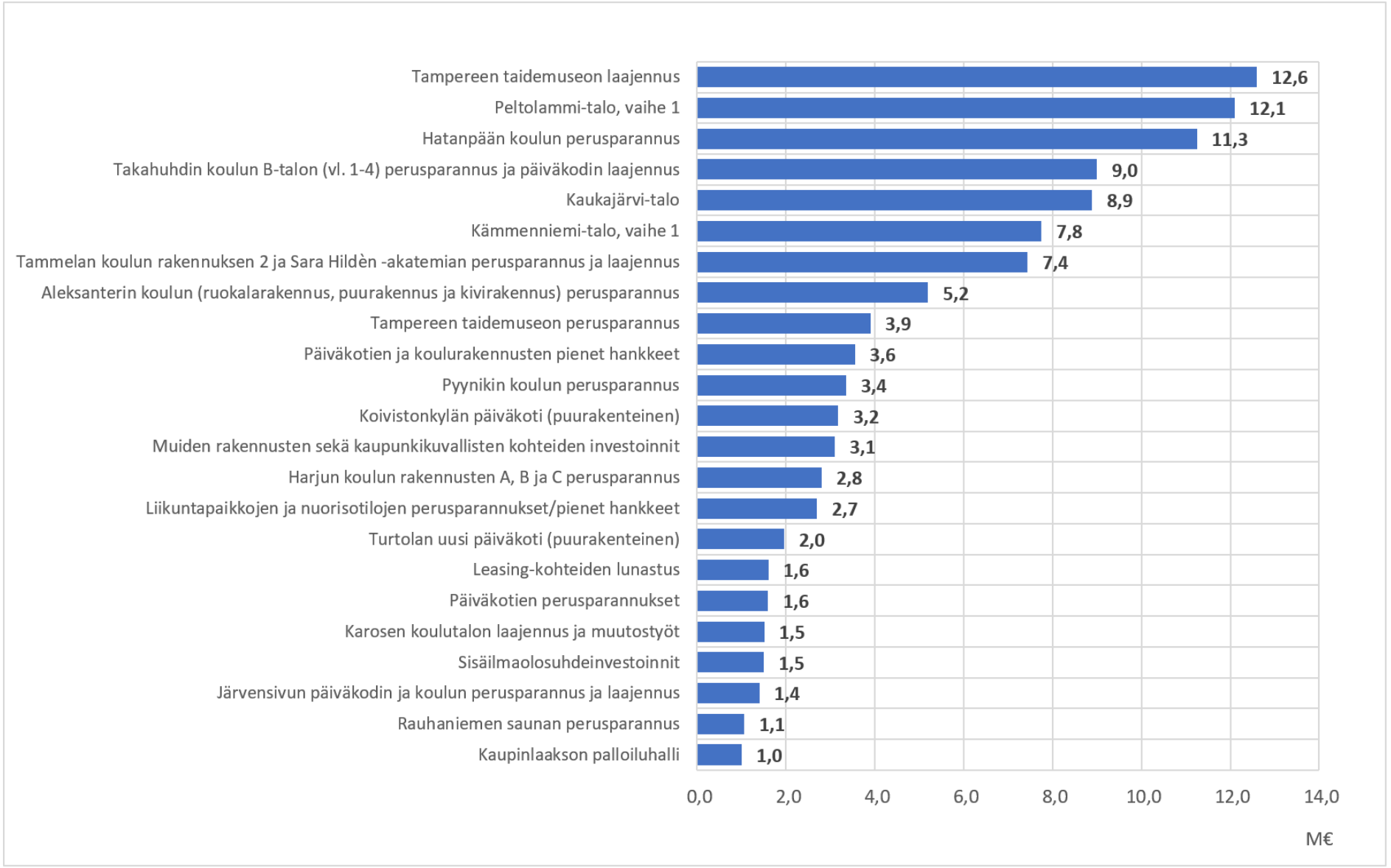
Nettoinvestoinnit 2027-2030

yhteensä 972 M€

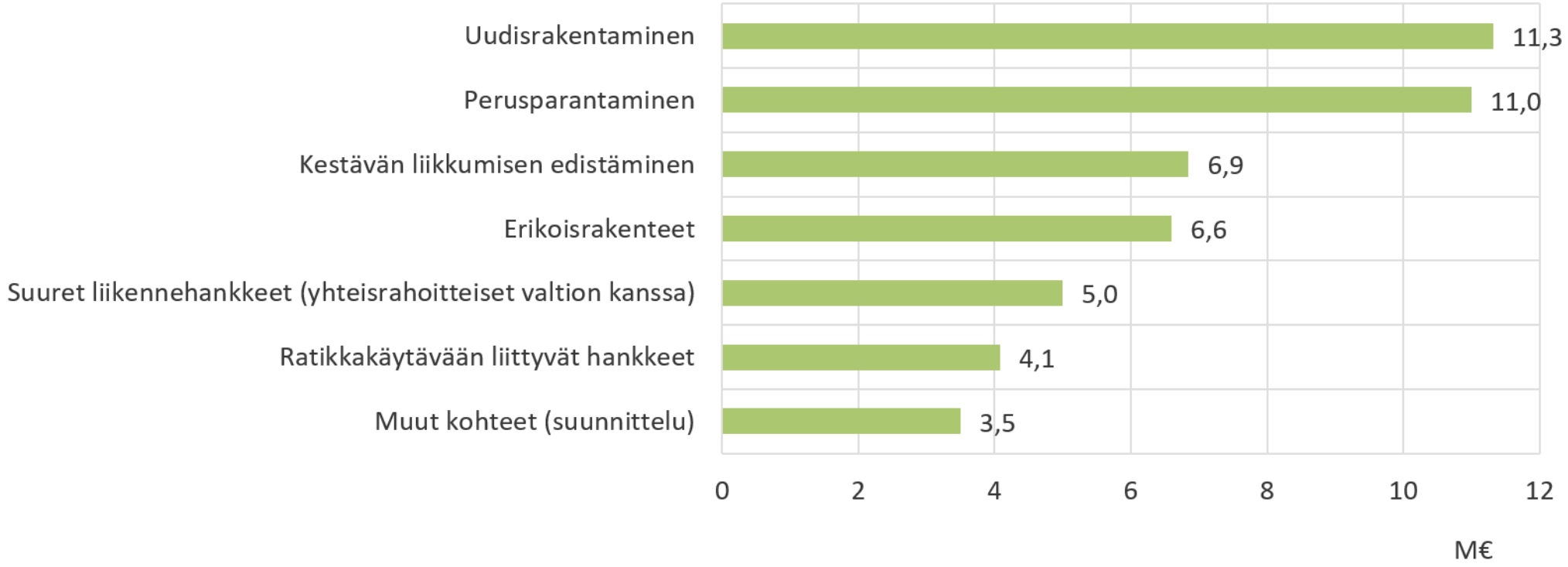
* Teattereiden investointiavustukset 2024-2030 yht. 34 M€

Suurimmat talonrakennushankkeet 2027
yhteensä 114,4 M€

Infrainvestoinnit vuonna 2027

yhteensä 48,4 M€

Rahoituslaskelma 2025-2030

Rahoituslaskelma (milj. euroa)	TP 2025	Alkup. TA 2026	TP 2026 Enn*	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Toiminnan rahavirta	**41,2**	**60,7**	**56,1**	**67,7**	**79,8**	**85,4**	**92,1**
Vuosikate	106,2	96,3	92,6	92,7	104,8	110,4	117,1
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-65,0	-35,5	-36,5	-25,0	-25,0	-25,0	-25,0
Investointien rahavirta	**-126,7**	**-190,8**	**-162,7**	**-199,3**	**-224,3**	**-214,4**	**-229,9**
Investointimenot	-229,6	-232,0	-208,3	-227,8	-250,0	-239,4	-254,9
Rahoitusosuudet	3,7	1,3	1,5	0,4	0,0	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien myyntitulot	99,1	40,0	44,1	28,2	25,7	25,0	25,0
Rahoituksen rahavirta	**75,9**	**148,4**	**151,2**	**125,4**	**143,1**	**142,0**	**144,9**
Antolainasaamisten lisäys	-1,1	-1,3	-1,1	-1,2	-1,2	-1,3	-1,4
Antolainasaamisten vähennys	0,5	0,1	2,7	0,2	0,2	7,2	77,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	164,0	206,0	186,0	190,0	215,0	211,0	211,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48,2	-56,5	-54,5	-63,6	-70,9	-74,9	-142,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39,2	0,0	18,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	**30,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Vaikutus rahavaroihin	**20,4**	**18,3**	**44,5**	**-6,1**	**-1,4**	**13,0**	**7,0**

TA 2027

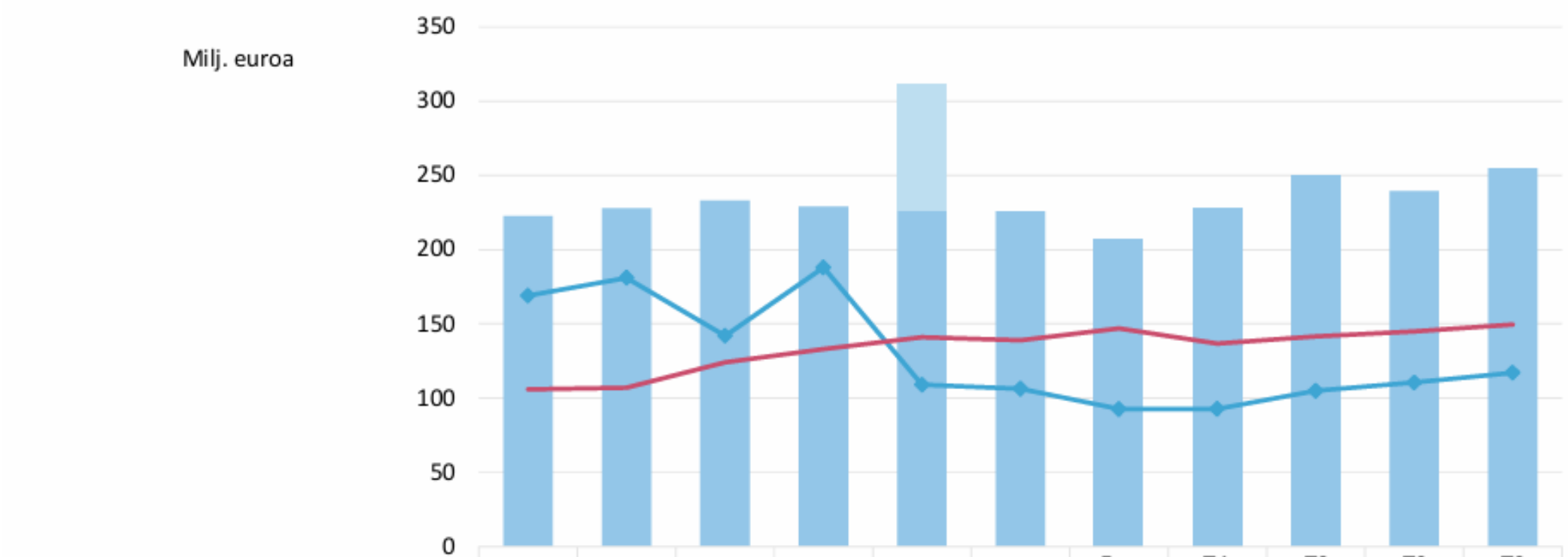
Investointien tulorahoitus
41 %

Lainakannan muutos
126 M€

Lainamäärä
1 296 M€

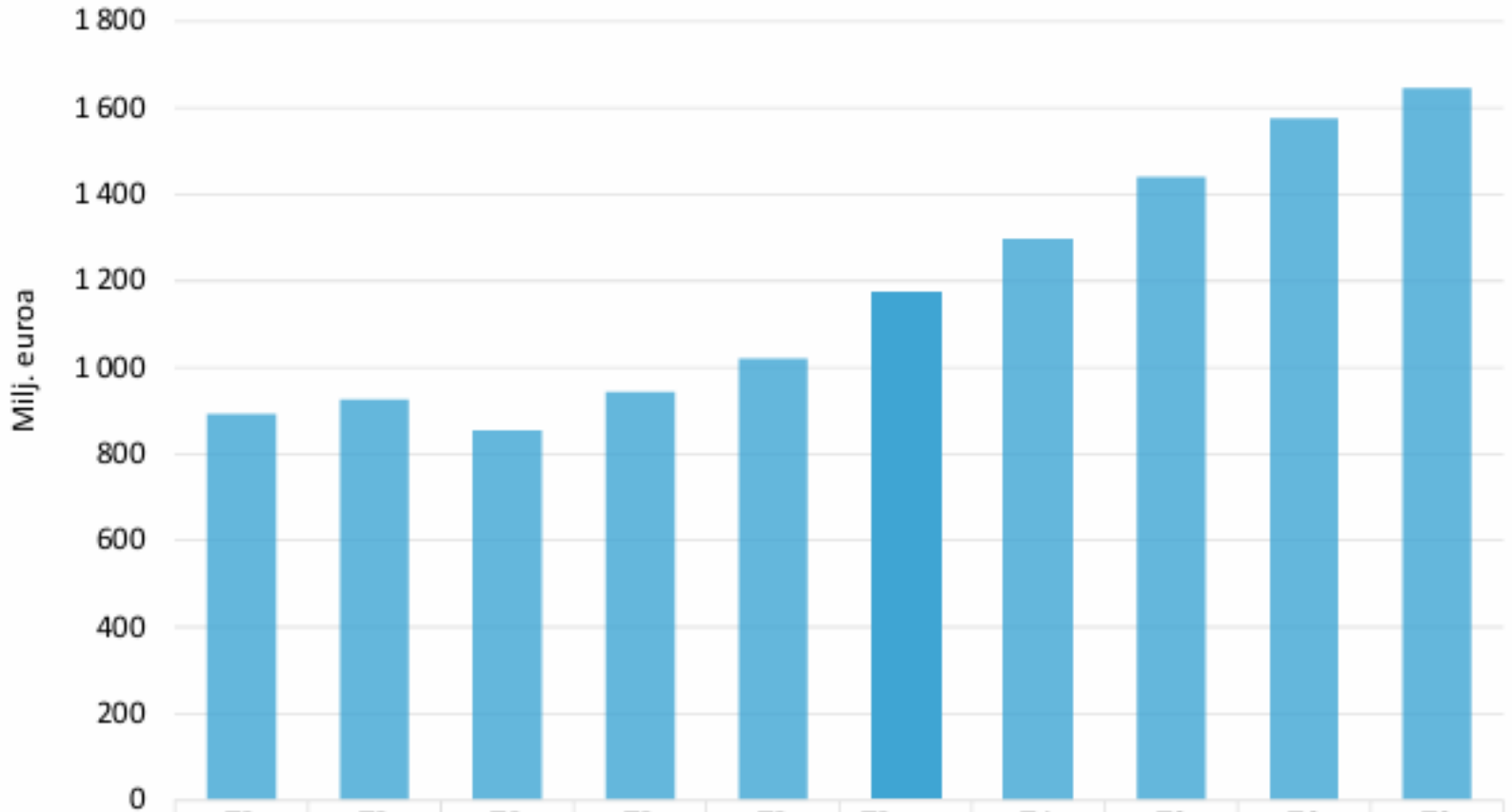
Lainamäärä / as.
4 801 €

Tulorahoitus, investoinnit ja poistot

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Enn 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Tre Vesi SVOP, milj. euroa					85						
Nettoinvestoinnit, milj. euroa	223	228	233	229	226	226	207	227	250	239	255
Vuosikate, milj. euroa	169	181	142	188	109	106	93	93	105	110	117
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	106	107	124	133	141	139	147	137	142	145	150

Lainamäärän kehitys

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TP enn 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Lainakanta, milj. euroa	891	926	854	944	1 020	1 170	1 296	1 440	1 576	1 645
€/asukas	3648	3718	3347	3627	3874	4388	4801	5263	5680	5851

TAMPERE.
FINLAND

Tampere-konserni

TAMPERE

Kuva: Jousia Lappi

Tampere-konserni

TAMPERE. FINLAND

TA2027

Tytär-yhteisöjen avainluvut

Liikevaihto:

1178 Me

Tase:

3639 Me

Henkilöstö:

3513

Tytäryhtiöt ja -yhteisöt

Infra ja energia

	Osuus äänivallasta, %
Tampereen Energia –konserni	100,00
Finnpark-konserni	100,00
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	65,33
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	71,20
Tampereen Raitiotie Oy	95,88
Tampereen Infra Oy	98,00
Tampereen Vesi Oy	100,00
Tampereen Kaupunkiliikenne Oy	100,00

Asunnot

	Osuus äänivallasta, %
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	100,00
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	100,00
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	100,00
Tampereen Vuokratalosäätiö	

Kehitys ja palvelu

	Osuus äänivallasta, %
Pirkanmaan Voimia Oy	82,00
Ekokumppanit Oy	62,50
Tampereen Sarka Oy	100,00
Hiedanrannan Kehitys -konserni	100,00
Tullinkulman Työterveys -konserni	75,19
Tammenlehväsäätiö	

Matkailu ja elinkeinotoiminnot

	Osuus äänivallasta, %
Tampereen Särkänniemi -konserni	100,00
Tampere-talo -konserni	100,00
Business Tampere Oy	60,47
Visit Tampere Oy	100,00
Oy Runoilijan Tie	72,58
Suomen Hopealinja Oy	100,00

Kiinteistöt

	Osuus äänivallasta, %
Tampereen Tilapalvelut Oy	98,00
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	100,00
Tredu-kiinteistöt Oy	66,46
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	66,00
KKOy Tampereen Virastotalo	100,00
Nurmi Resort Oy	100,00

Muut yhtiöomistukset

	Osuus äänivallasta, %
Ateljeetalo Oy	47,66
Tuomi Logistiikka Oy	19,11
KOY Tampereen Monitoimiareena	40,00
Hakametsän kehitys Oy	40,00
Tuotekehitys Oy Tamlink	24,00
YH Kodit Oy	21,86
Monetra Pirkanmaa Oy	21,00
Monetra Oy	21,00
Tampereen Ravirata Oy	19,66
Waltti Solutions Oy	13,21
Vuores Palvelu Oy	8,20
Tampereen Messut Oy	4,95

= konserniin kuuluva in-house yhtiö

= konserniin kuuluva säätiö

TAMPERE

Tytäryhteisöjen arviot tunnusluvuista 2027

TAMPERE. FINLAND

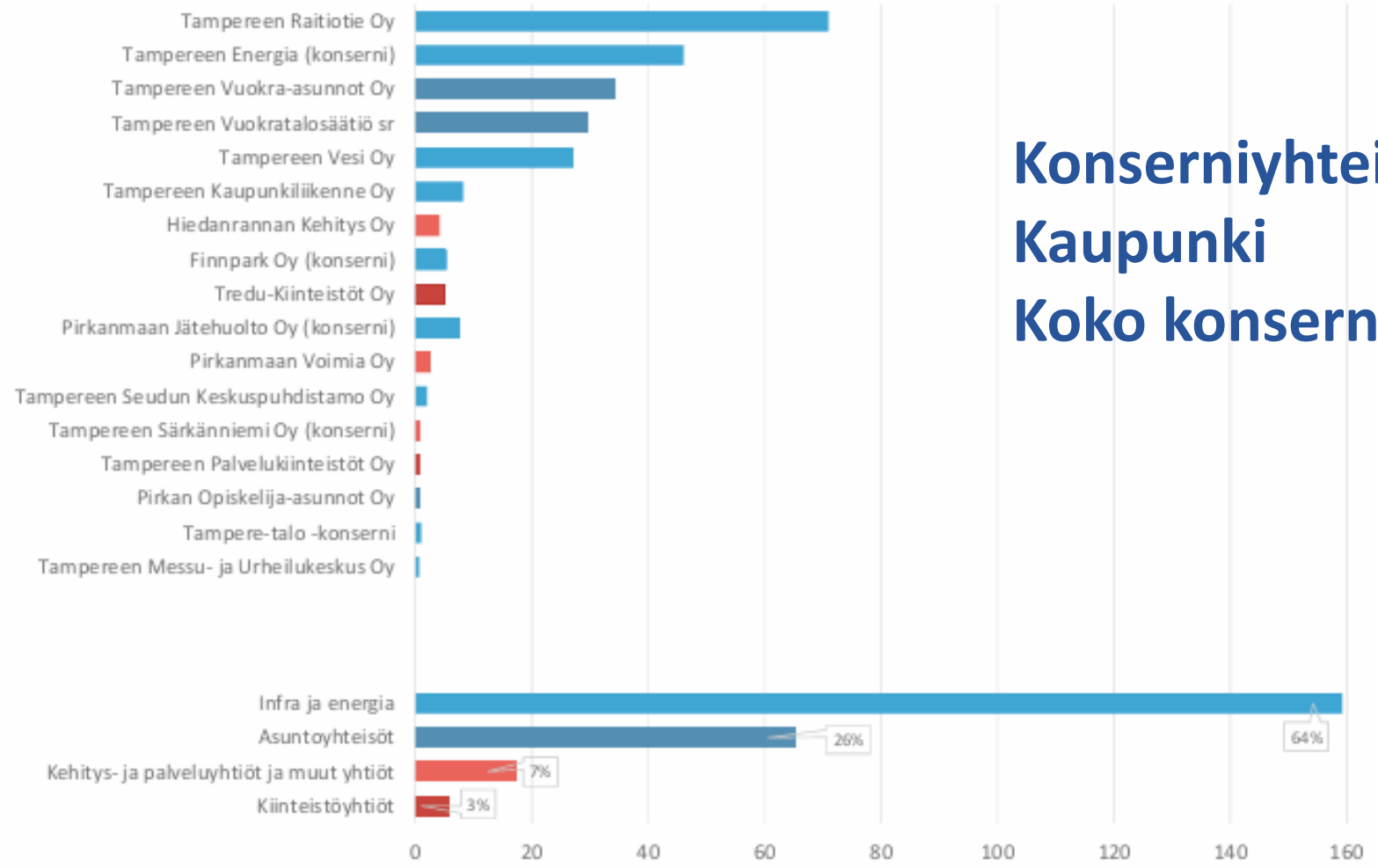
Tytäryhteisöjen arviot tunnusluvuista (1 000 euroa, ellei muuta mainittu)	Kaupungin omistusosuus, %	Liikevaihto	Käyttökate	Nettotulos	Korollinen vieras pääoma	Lainojen muutos	Taseen loppusumma	Brutto-investoinnit	Henkilöstö, kpl
Business Tampere Oy	60,44 %	6 607	8	0	0	0	4 344	0	58
Ekokumppanit	62,5 %	2 509	-30	-49	0	0	394	0	25
Finnpark Oy -konserni	100 %	35 310	13 300	5 100	46 414	-4 140	121 860	5 300	91
Hiedanrannan Kehitys Oy	100 %	6 540	-610	-1 920	16 740	3 386	50 332	4 060	15
KKOy Tampereen Virastotalo	100 %	5 192	4 490	-358	57 373	-2 633	67 711	0	1
Nurmi Resort Oy	100 %	0	-91	-91	0	0	219	150	1
Pirkanmaan Jätehuolto Oy -konserni	49,69 %	54 537	6 583	2 155	3 200	-200	63 417	7 600	118
Pirkanmaan Voimia Oy	82 %	95 600	1 600	500	0	0	23 000	2 500	1 050
POAS Oy	100 %	16 600	8 620	2 100	118 503	-7 220	148 000	1 000	20
Tammenlehväsäätiö sr	Säätiö	16 194	1 208	291	463	-463	27 345	150	165
Tampereen Energia -konserni	100 %	294 256	90 946	48 042	251 000	-7 000	641 492	46 054	352
Tampereen Infra Oy	98%/100%*	50 000	290	0	0	0	10 570	50	250
Tampereen Kaupunkiliikenne Oy	100 %	23 657	1 133	-139	8 200	8 200	21 000	8 200	300
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	66 %	4 248	1 520	0	12 000	950	25 000	600	0
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	100 %	7 300	3 622	1 225	2 642	162	43 081	975	4
Tampereen Raitiotie Oy	95,9 %	37 459	20 261	0	518 195	50 218	557 244	71 000	21
Tampereen Sarka Oy	100 %	2 274	5	10	0	0	900	0	70
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	71,2 %	36 400	23 549	1 010	334 279	-6 065	334 300	2 000	18
Tampereen Särkänniemi Oy	100 %	22 305	5 130	1 530	14 460	-2 230	33 000	1 000	170
Tampereen Tilapalvelut Oy	98%/100%*	161 810	550	136	0	0	25 448	250	217
Tampereen Vesi Oy	100 %	96 600	32 600	-6 800	307 000	24 000	427 300	27 200	169
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	100 %	36 700	13 400	200	183 000	27 000	255 000	34 500	22
Tampereen Vuokratalosäätiö sr	Säätiö	84 239	33 296	5 470	332 169	-6 821	496 524	29 700	60
Tampere-talo -konserni	100 %	16 880	800	400	0	0	8 500	1 000	74
TREDU-Kiinteistöt Oy	66,4 %	21 604	9 970	297	55 772	772	177 324	5 070	4
Tullinkulman Työterveys -konserni	74,8 %	32 000	750	500	0	0	6 500	100	220
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	100 %	9 323	3 399	297	55 927	-1 513	68 754	200	0
Visit Tampere Oy	100 %	2 015	-5	0	0	0	778	0	18
Yhteensä		**1 178 159**	**276 294**	**59 907**	**2 317 337**	**76 403**	**3 639 337**	**248 659**	**3 513**

TAMPERE

Kaupungille maksettavat osingot

Yhtiö (1 000 euroa)	TP 2025	TP Enn 2026	TA 2027
Tampereen Energia Oy	20 000	25 000	28 000
Finnpark Oy	2 000	2 000	3 000
Tampereen Särkänniemi Oy	1 500	200	400
YH Kodit Oy	583	583	575
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	2 000	3 900	4 500
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	345	326	300
Tampereen Tilapalvelut Oy	997	998	500
Annalan Vuokra-asunnot Oy	300	0	0
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	570	570	1 500
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	0	10	0
Tampereen Infra Oy	0	501	0
Kuntarahoitus Oyj	1 709	1 682	1 400
Muut	34	33	0
Yhteensä	**30 038**	**35 802**	**40 175**

Merkittävimpien konserniyhteisöjen investoinnit 2027

Konserniyhteisöt	249 M€
Kaupunki	228 M€
Koko konserni	477 M€

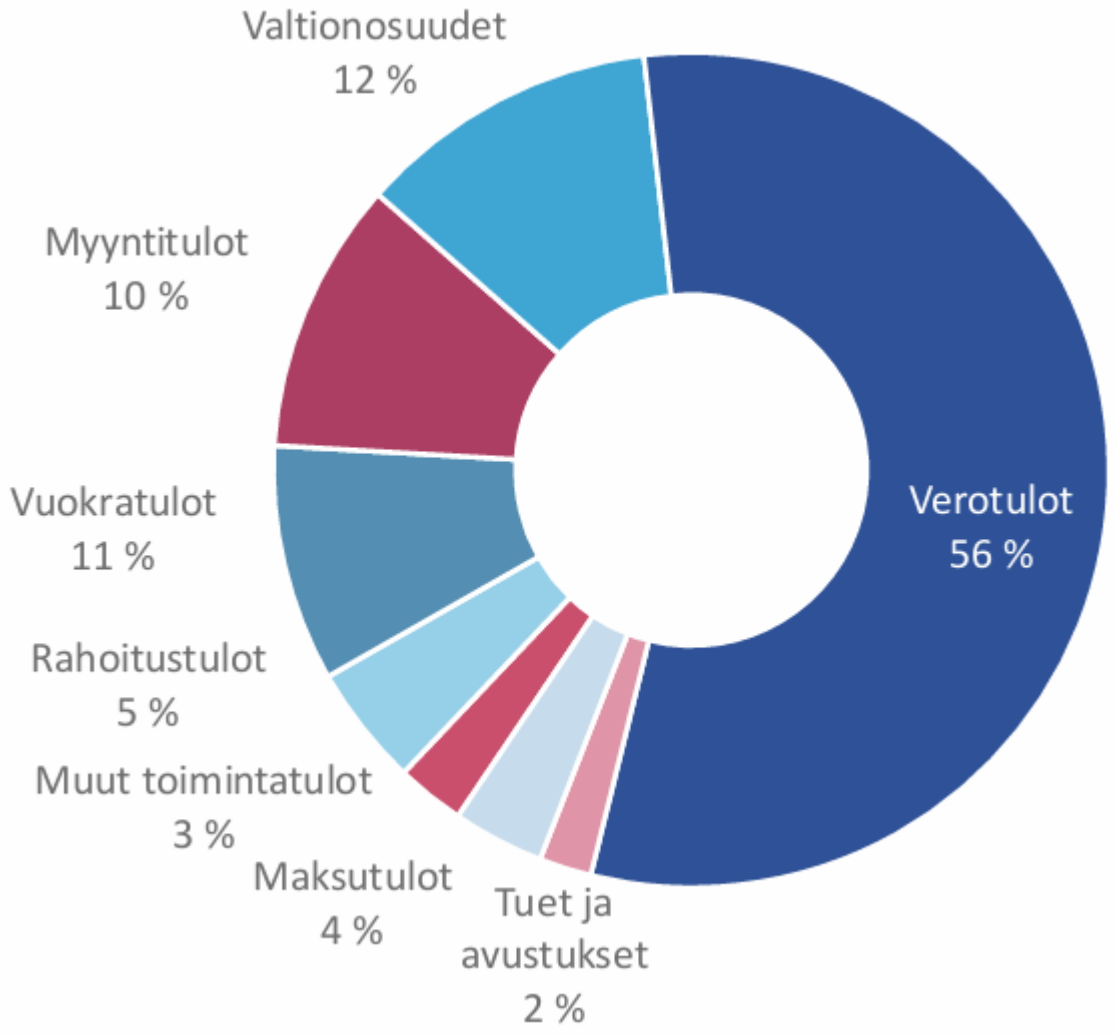

TAMPERE.
FINLAND
Kiitos!
TAMPERE

Liite 1
Tuloslaskelman tulot ja menot, hankinnat, verotulot sekä talousarvion rahavirrat

Tuloslaskelma 2027, tulot

sisäiset erät poistettu

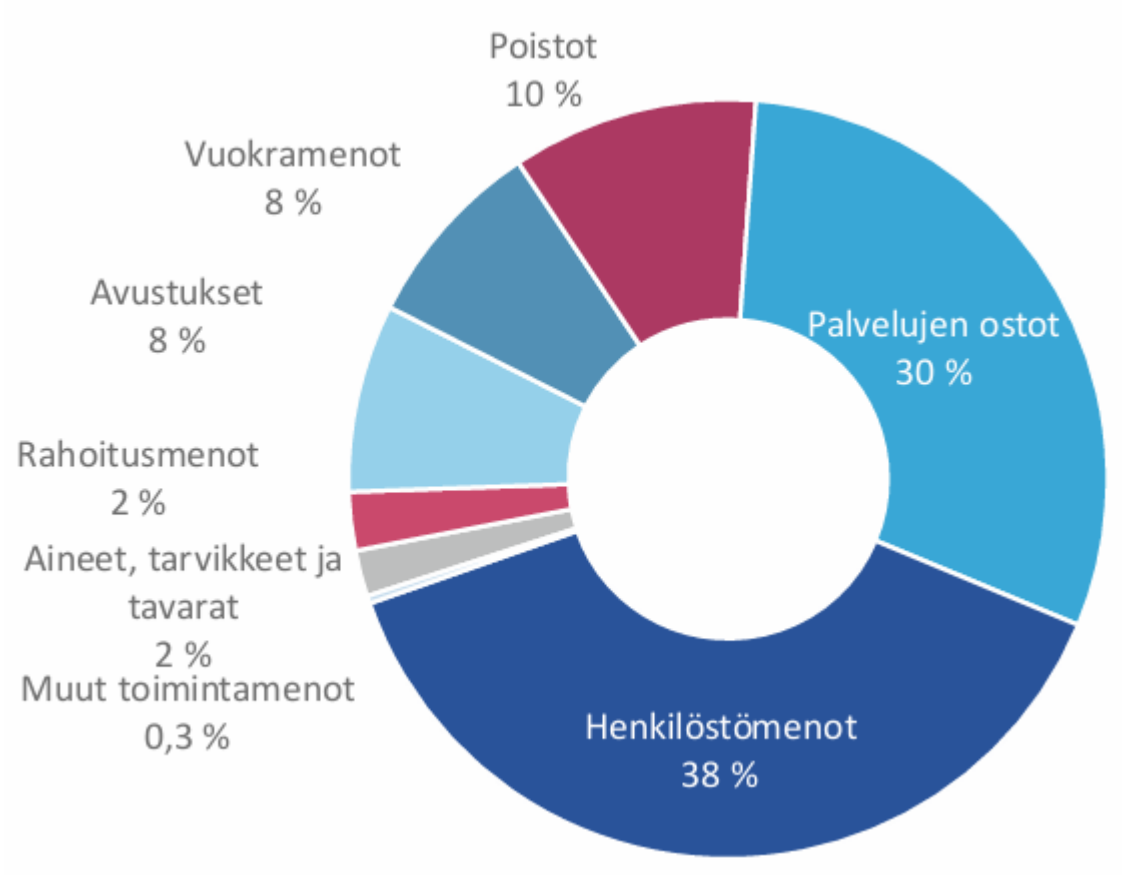
Milj. €	TA 2027	Enn. 2026
Verotulot	702,0	673,0
Valtionosuudet	147,5	144,3
Myyntitulot	132,9	127,0
Maksutulot	44,7	42,2
Vuokratulot	115,6	112,1
Muut toimintatulot	33,4	45,7
Rahoitustulot	59,1	54,9
Tuet ja avustukset	25,5	28,2
Yhteensä	**1 260,8**	**1 227,4**

Tuloslaskelma 2027, menot

sisäiset erät poistettu

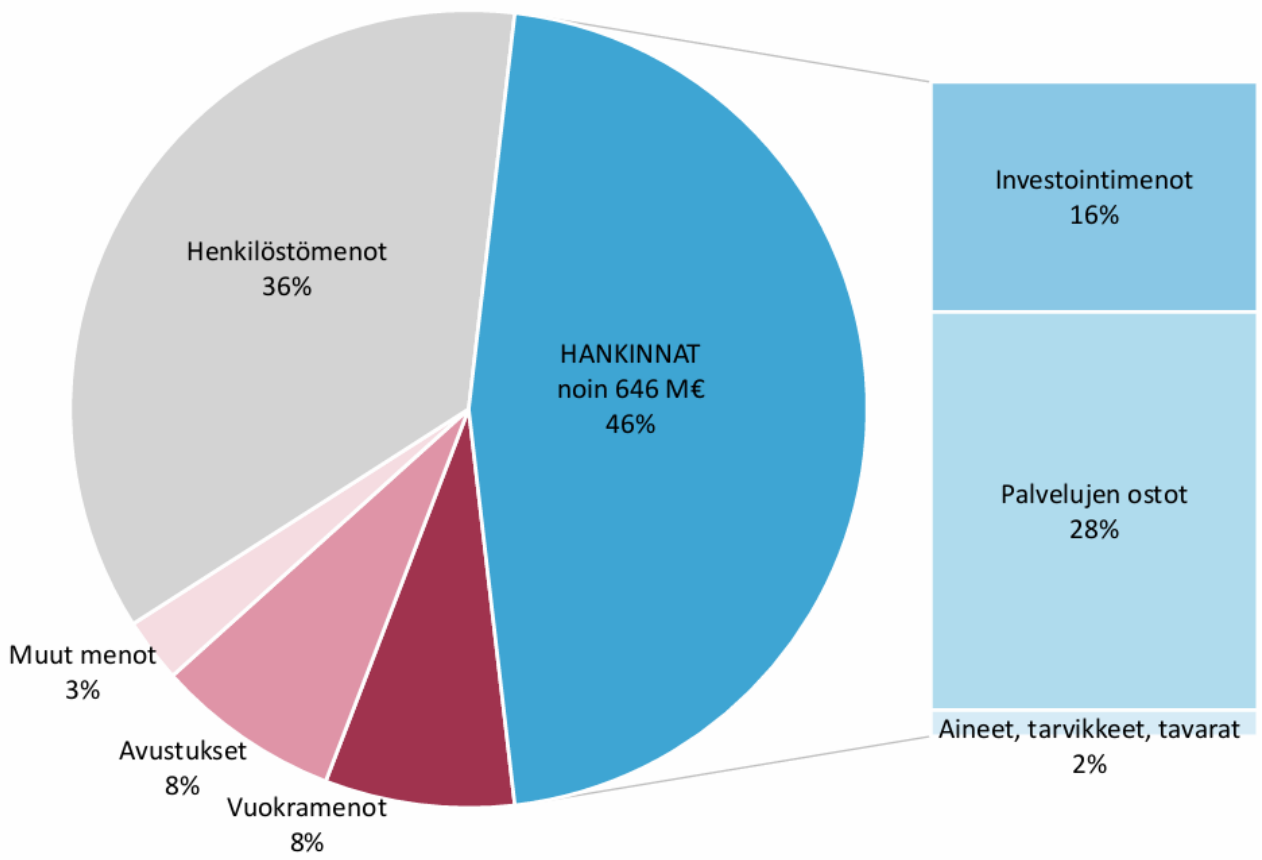
Milj. €	TA 2027	Enn. 2026
Palvelujen ostot	393,1	383,7
Henkilöstömenot	500,8	483,7
Avustukset	104,7	107,1
Vuokramenot	107,3	106,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25,8	24,6
Rahoitusmenot	32,2	23,7
Muut toimintamenot	4,2	5,5
Poistot	136,6	147,0
Yhteensä	**1 304,7**	**1 281,8**

Toimintamenoista on vähennetty Valmistus omaan käyttöön -erän kautta oikaistavat menot.

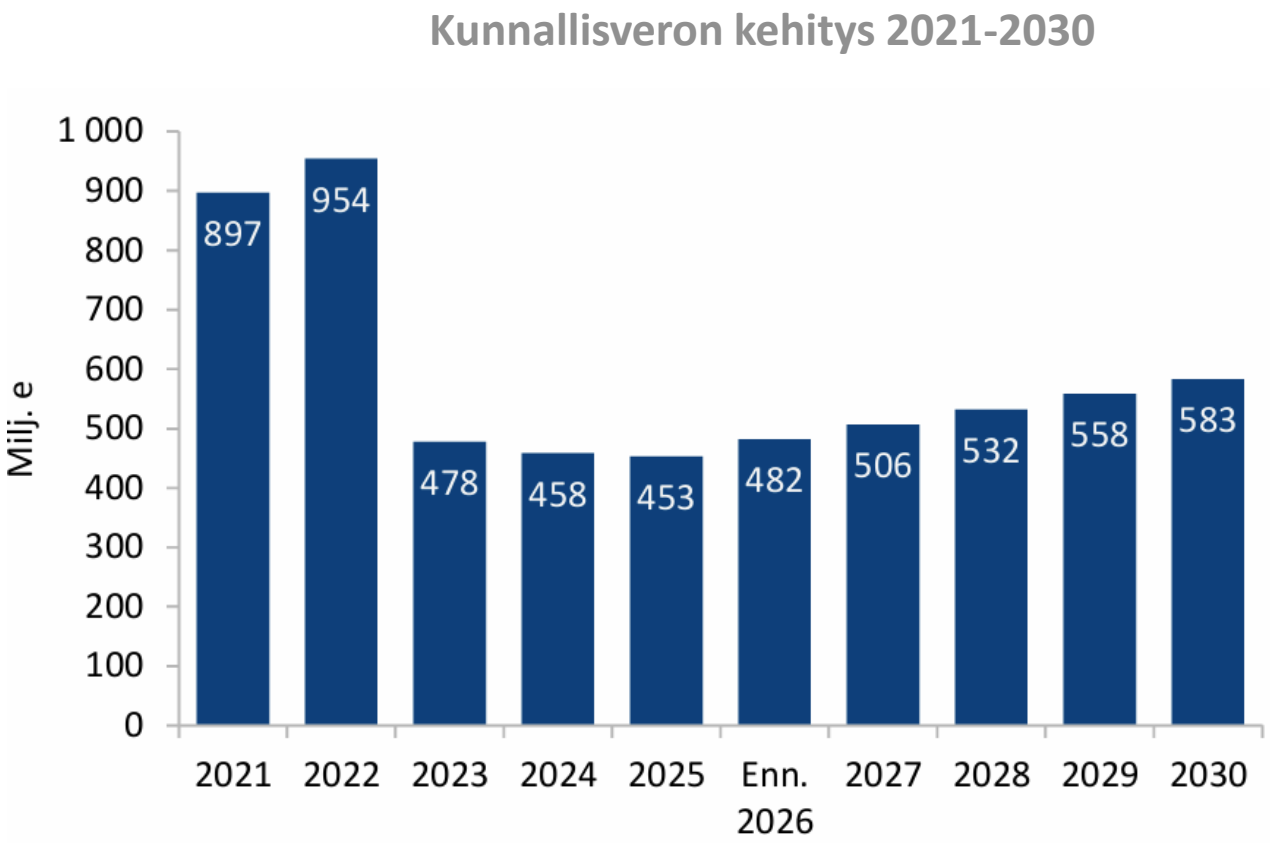
Hankinnat

- Vuoden 2027 talousarviossa hankinnat ovat 646 M€, mikä on 46 % talousarvion menoista.
- Hankintojen tehostamisella on keskeinen rooli kaupungin talouden tasapainottamisessa.
- Hankintatoimen kehittämisessä painottuvat vuonna 2027 kustannusten hallinnan ja hankintojen vaikuttavuuden parantaminen sekä sopimuskauden aikaisen johtamisen vahvistaminen.
- Hankintalain muutokset astuivat voimaan kesäkuussa 2026. Uudistuksella on vaikutuksia erityisesti sidosyksikköhankintoihin.
- Valmisteilla oleva kansallista julkisten hankintojen tietovarantoa koskeva lainsäädäntö lisää hankintatiedon raportointiin, laatuun ja järjestelmälliseen tuottamiseen kohdistuvia vaatimuksia.

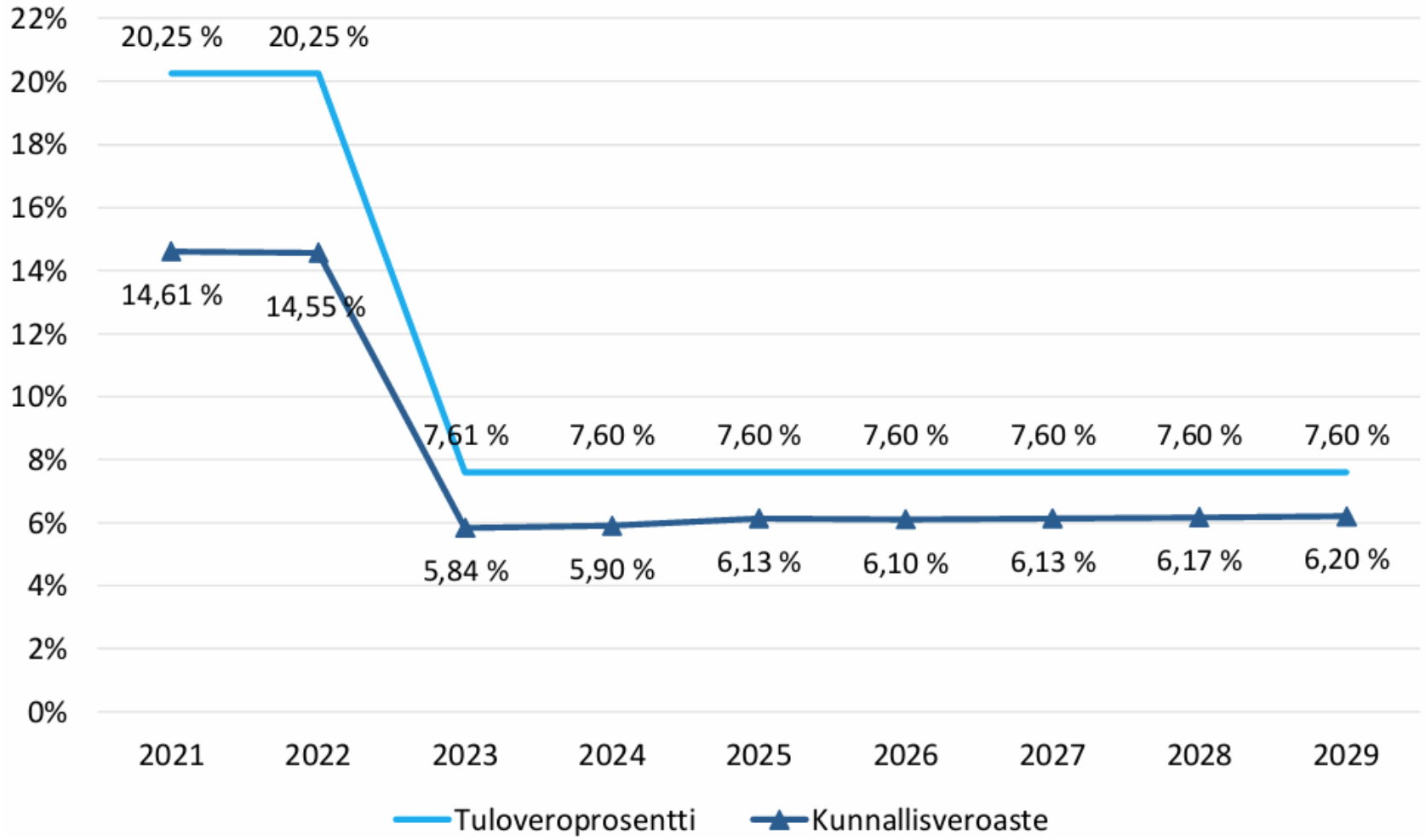

Kunnallisvero

- Kunnallisveron tuloveroprosentti on 7,60 % (ei esitetä muutoksia).
- Tampereen kunnallisverotilitysten arvioidaan kasvavan vuonna 2027 noin 5,0 % (24 M€). Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 506 M€.
- Vuonna 2027 Tampereen verotettavien tulojen kasvuksi arvioidaan 5,3 % (2026: 2,6 %).

Tampereen tuloveroprosentti ja efektiivinen veroaste

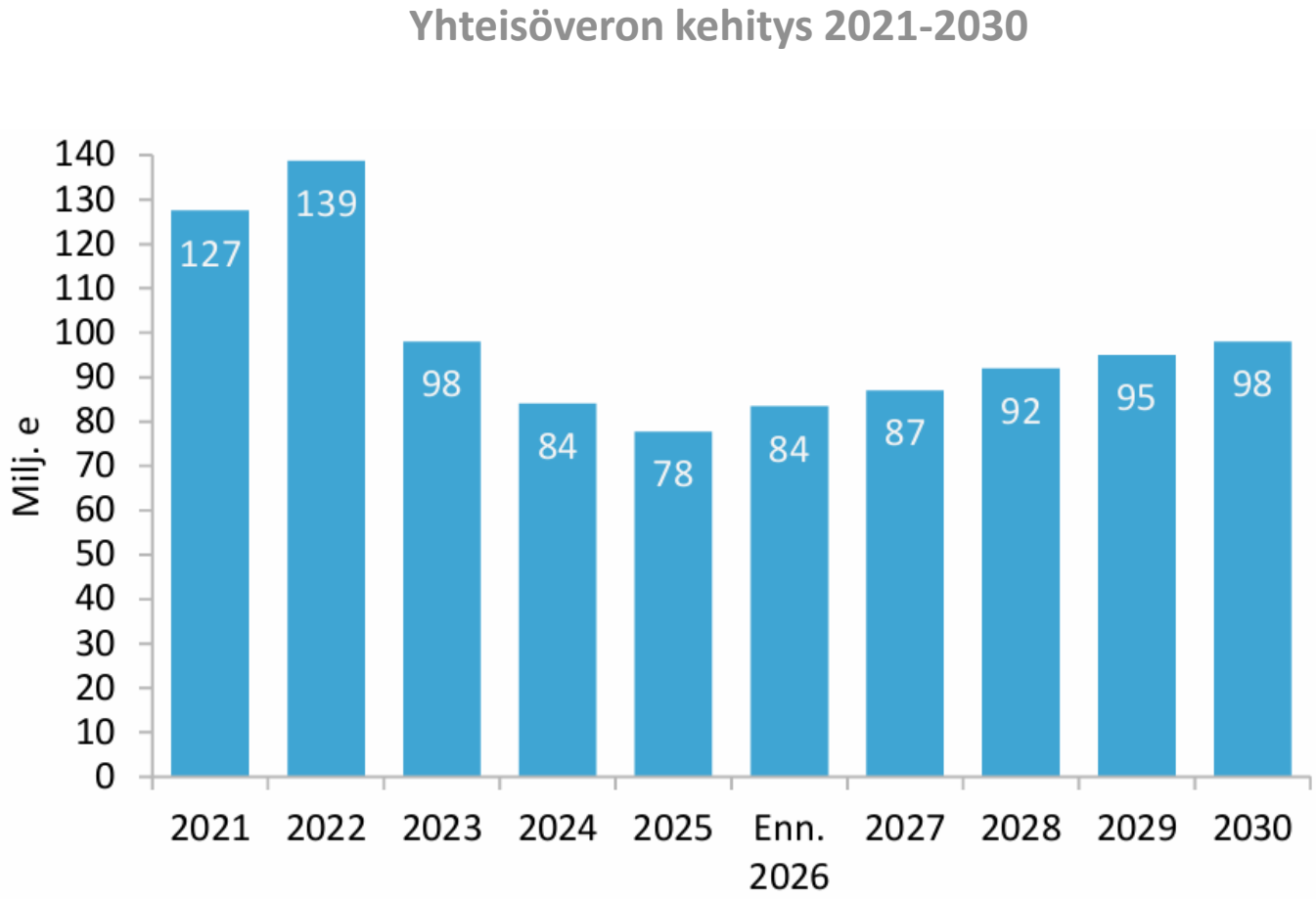

Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiassa maksuunpantujen verojen suhdetta tuloihin. Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentti ei vastaa todellista veroastetta.

Kunnallisverotuksessa tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa kotitalousvähennys, matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys.

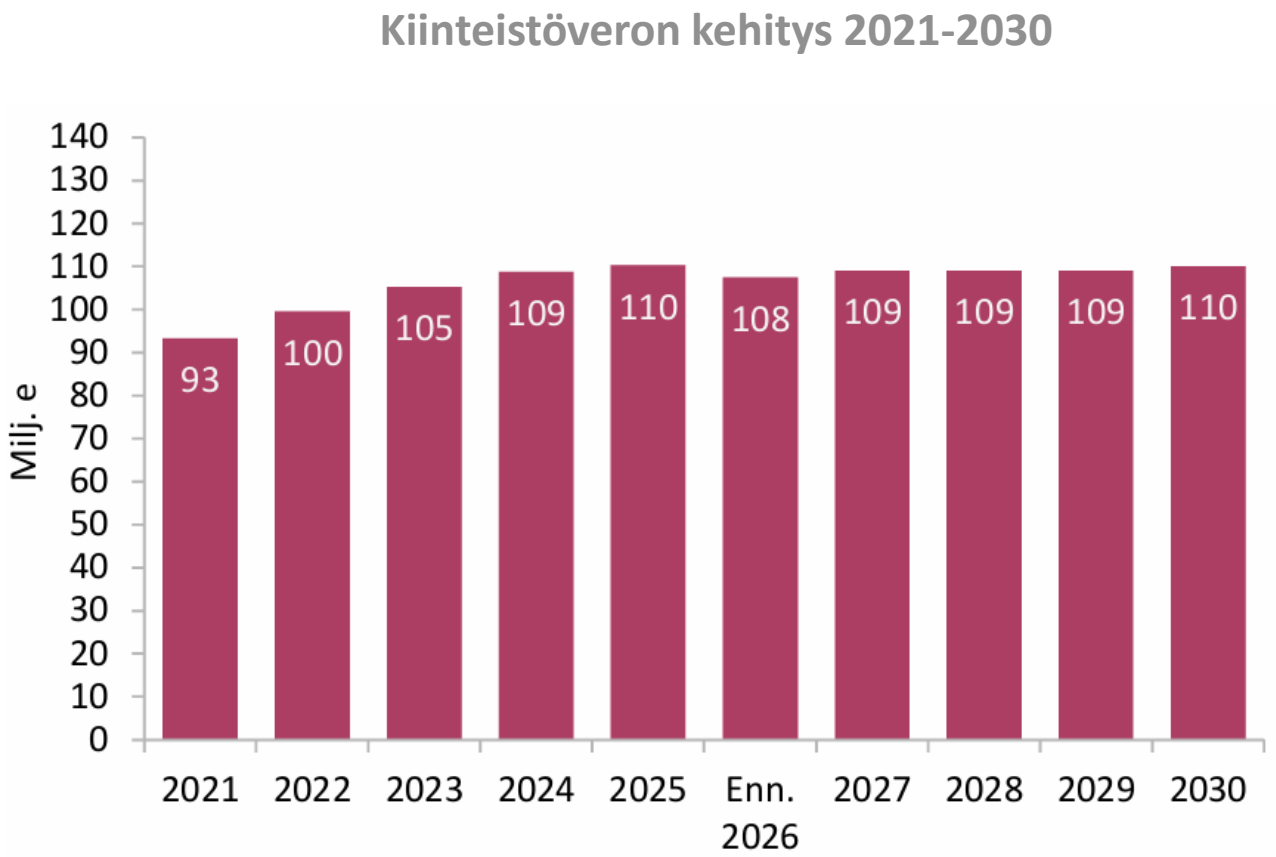
Yhteisövero

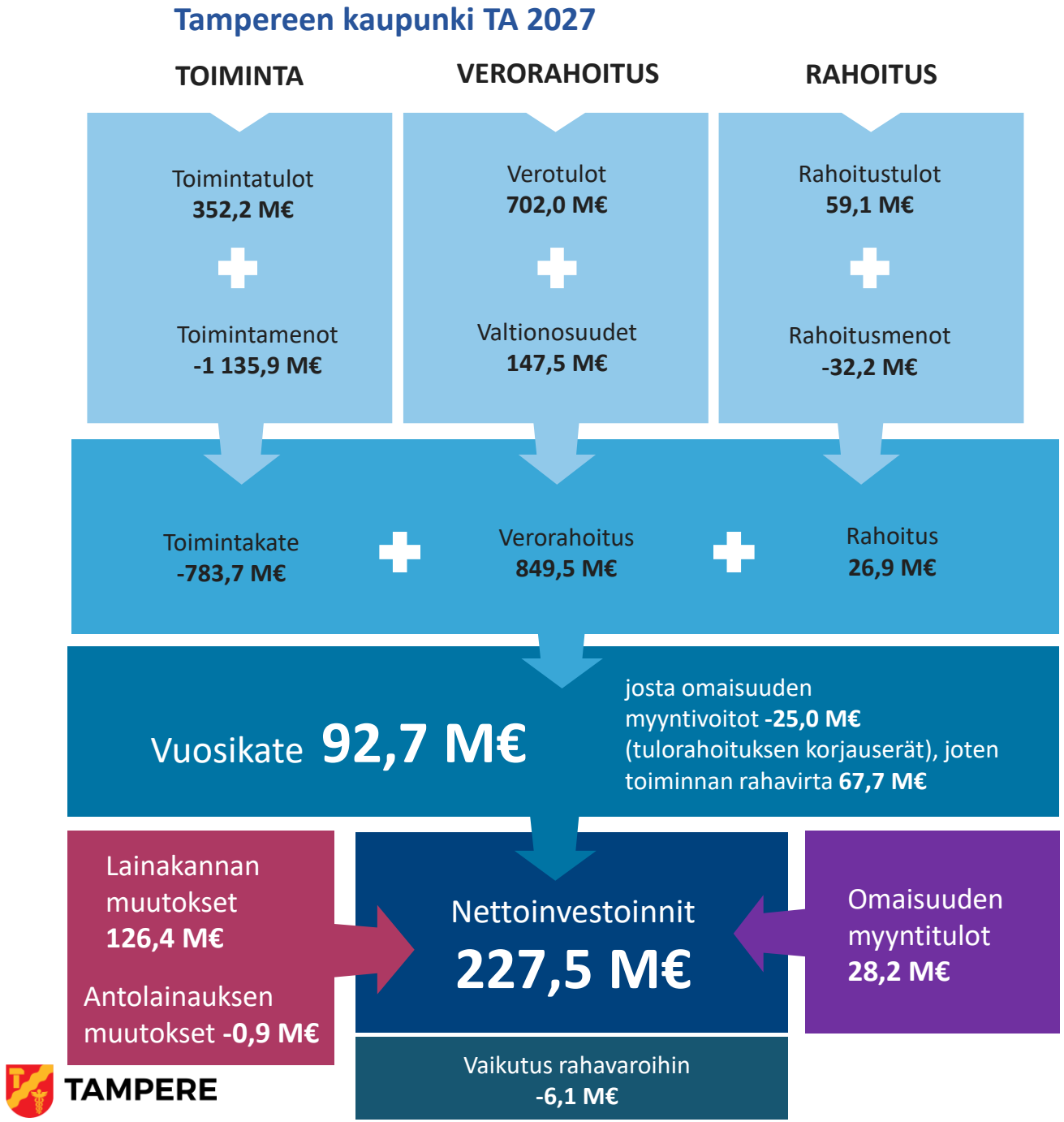
- Yhteisöveroa on kertymässä vuonna 2026 noin 83,5 M€, mikä on 2,5 M€ talousarviota enemmän.
- Kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2027 määräytyy verovuosien 2025 ja 2024 perusteella ja tieto osuudesta saadaan tammikuussa 2027.
- Talousarviovaiheessa on arvioitu kaupungin yhteisövero-osuuden pysyvän ennallaan. Tampereen nykyisellä jako-osuudella yhteisöverotuloja arvioidaan tilitettävän 87 M€ vuonna 2027.

Kiinteistövero

- Kaupunginvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.
- Vuoden 2027 talousarvio ei sisällä muutoksia kiinteistöveroprosentteihin.
- Kiinteistöveron tuotto on vuonna 2026 noin 108 M€ ja kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 109 M€ vuonna 2027.

TAMPERE. FINLAND

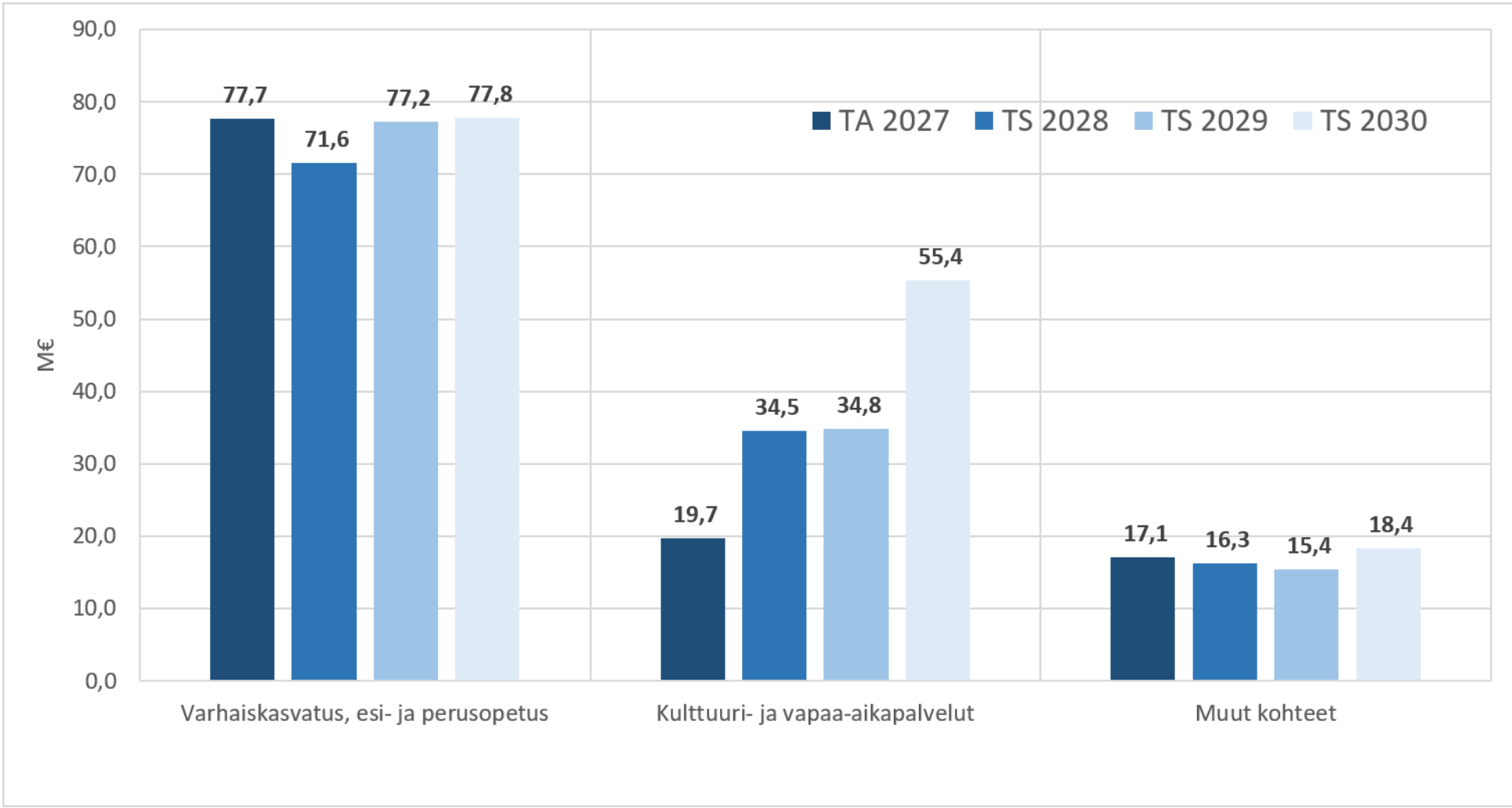
Keskeiset nostot

- Nettomenojen kasvu vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 16,3 M€ eli 2,1 %. Muutoksesta on eliminoitu kertaluonteiset omaisuuden myyntivoitot.
- Verotulojen kasvu 29,0 M€ (4,3 %). Veroprosentteihin ei esitetä muutoksia.
- Valtionosuuksien kasvu 3,3 M€ (2,3 %). Kasvu johtuu veromenetysten kompensaatiosta. Muilta osin valtionosuudet alenevat.
- Rahoitustulojen 4,2 M€:n kasvussa näkyy osinkotavoitteiden nosto. Rahoitusmenot kasvavat 8,5 M€ korkomenojen kasvun takia.
- Investointitaso on edelleen korkea ja vuosikate riittää kattamaan investoinneista 41 %.
- Investointien rahoittamiseksi kaupungin lainamäärä kasvaa vuonna 2027 noin 126 M€ ja omaisuutta myydään noin 28 M€:lla.

Liite 2
Investoinnit

Talonrakennusinvestoinnit taloussuunnitelmakaudella

yhteensä (brutto) 515,9 M€

Talonrakennus-hankkeet 2027–2030 yht. 516 M€

Hankkeen nimi	Kust. arvio	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	Valmistumis-vuosi
UUDIS- JA LISÄRAKENNUKSET						
VARHAISKASVATUS, ESI- JA PERUSOPETUS						
Kämmenniemi-talo, vaihe 1	11 600	7 754				2027
Turtolan uusi päiväkoti (puurakenteinen)	4 800	1 958				2027
Peltolammi-talo, vaihe 1	22 000	12 100	2 750			2028
Tammelan koulun rakennuksen 2 ja Sara Hildèn -akatemian perusparannus ja laajenr	17 749	7 440	4 100			2028
Koivistonkylän päiväkoti (puurakenteinen)	5 699	3 180	2 370			2028
Karosen koulutalon laajennus ja muutostyöt	6 046	1 511	4 535			2028
Takahuhdin koulun B-talon (vl. 1-4) perusparannus ja päiväkodin laajennus	26 300	9 000	9 000	2 000		2029
Kaukajärvi-talo	54 366	8 891	8 990	17 630	17 768	2030
Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannus ja laajennus	12 393	1 400	3 000	4 396	3 496	2030
Takahuhdin koulun A-talon (vanha Ristinarkku, vl. 5-9) perusparannus ja laajennus	24 175	100	300	5 944	10 888	2031
Hiedanranta-talo, vaihe 1	38 550	540	500	8 895	17 721	2031
Atalan uusi päiväkoti	5 800		200	2 800	2 800	2030
Kalkun päiväkoti ja koulu (puurakenteinen)	7 613			200	3 713	2031
Saukonpuiston päiväkodin ja koulun perusparannus ja laajennus	15 200			200	1 900	2032
Kaarilan koulun perusparannus ja laajennus	25 620				300	2033
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKA						
Tampereen taidemuseon laajennus	30 180	12 600	10 000	4 933		2029
Särkänniemen liikuntahalli (korvaa Pyynikin palloiluhallin)	18 725	200	10 000	8 525		2029
Kaupinlaakson palloiluhalli	15 000	1 000	11 000	3 000		2029
Sara Hildénin taidemuseon perusparannus ja laajennus	32 000	200	200	1 000	1 000	2032
Kokoelmakeskus	30 000		400	14 800	14 800	2030
Hiedanrannan liikuntahalli	13 480			200	7 000	2031
Koillis-Tampereen uimahalli	24 000			300	8 800	2031
Eteläisen alueen uimahalli (kuntayhteistyönä Pirkkalan kunnan kanssa)	12 959			625	5 500	2031

Talonrakennus-hankkeet 2027–2030 yht. 516 M€

Hankkeen nimi	Kust. arvio	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	Valmistumis-vuosi
PERUSPARANNUSHANKKEET						
VARHAISKASVATUS, ESI- JA PERUSOPETUS						
Aleksanterin koulun (ruokalarakennus, puurakennus ja kivirakennus) perusparannus	27 072	5 200				2027
Harjun koulun rakennusten A, B ja C perusparannus	9 179	2 800				2027
Hatanpään koulun perusparannus	21 590	11 250	4 885			2028
Pyynikin koulun perusparannus	22 219	3 350	10 900	7 669		2029
Raholan koulun perusparannus	20 581	300	10 623	9 658		2029
Tammelan koulun rakennuksen 1 perusparannus	11 506	450	2 500	6 156	2 250	2030
Koivistonkylä-talon perusparannus	20 053	300	5 377	9 000	5 377	2030
Päiväkotien perusparannukset, Helapuiston Lähipalvelukeskus Oy ja Maijalanpuiston Lähipalvelukeskus Oy	12 100	150	1 600	2 350	4 700	2031
Leinolan koulun ja päiväkodin perusparannus	20 259			300	5 680	2032
Messukylän koulun lisärakennuksen perusparannus	4 300				200	2031
Olkahisten koulu, Sorilan koulutalon perusparannus	6 750				200	2031
Kämmenniemen koulu, Terälahti-talon perusparannus	8 600				300	2032
Lentävänniemen koulun perusparannus	13 350				300	2032
Juhannuskylän koulu, Tammerkosken koulutalon perusparannus	23 600				200	2033
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKA						
Rauhaniemen saunan perusparannus	2 875	1 063				2027
Tampereen taidemuseon perusparannus	6 819	3 900	2 000	831		2029
Tampere-talon perusparannushankkeet	37 400	743	716	360	6 410	2034
Tesoman uimahallin perusparannus	10 400		200	200	5 000	2031
Antaverkan päärakennuksen perusparannus	3 040				1 520	2031
Nääshallin liikuntatilan (Näsikallion väestönsuoja) perusparannus	10 700				5 350	2031

Talonrakennus-hankkeet 2027–2030 yht. 516 M€

Hankkeen nimi	Kust. arvio	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030	Valmistumis-vuosi
KONSERNIHALLINTO JA MUUT KIINTEISTÖT						
Kauppahallin perusparannus	17 005	200				
Näsikallion väestönsuojan (Nääshalli) perusparannus	5 750				2875	2031
PIENET INVESTOINNIT						
Väestönsuojien teknisten järjestelmien uusiminen		700	700			
Päiväkotien perusparannukset		1 600	1 400	1 000		
Kirjaston ja työväenopiston pienet hankkeet		300	300	500	500	
Kulttuuri ja taide, pienet hankkeet		900	900	1 000	1 000	
Liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen perusparannukset/pienet hankkeet		2 700	2 700	3 000	3 000	
Lukioiden pienet hankkeet		300	300	400	400	
Muiden rakennusten sekä kaupunkikuvallisten kohteiden investoinnit		3 100	3 600	3 600	3 600	
Päiväkotien ja koulurakennusten pienet hankkeet		3 550	3 500	3500	3500	
Sisäilmaolosuhdeinvestoinnit		1 500	1 500	1 500	1 500	
Tampere-talon korjaustyöt		400	400	400	400	
Valmistuneiden kohteiden jälkityöt		200	200	400	400	
MUUT INVESTOINNIT						
Leasing-kohteiden lunastus		1 605	813	132	1218	
TALONRAKENNUKSET YHT.		114 434	122 459	127 403	151 565	

Infra-rakentamisen investoinnit 2027–2030 yht. 191 M€

Investoinnit kohdeselitys	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
KADUT, LIIKENNEVÄYLÄT, PUISTOT	**48 350**	**47 000**	**48 000**	**48 000**
Uudet alueet, uudisrakentaminen yhteensä	**11 320**	**8 117**	**12 900**	**19 150**
Asuin- ja yritysalueiden rakentaminen (PALM)	11 320	8 117	12 900	19 150
Suuret liikennehankkeet (yhteisrahoitteiset hankkeet valtion kanssa)	**5 000**	**5 000**	**5 000**	
Tasanteen eritasoliittymä	5 000	5 000	5 000	
Perusparantaminen ja muut yhteensä	**32 030**	**33 883**	**30 100**	**28 850**
Ratikkakäytävään liittyvät hankkeet	**4 080**	**6 283**	**2 500**	**1 250**
Ratikkakäytävän rinnakkaishankkeet, Pirkkala-Linnainmaa vaihe 1	4 080	6 283	2 500	1 250
Perusparantaminen ja järjestelmän toimivuus	**11 000**	**11 000**	**11 000**	**11 000**
Liikenteen toimivuuden parantaminen	1 200	1 200	1 200	1 200
Tekninen perusparantaminen				
Katujen perusparantaminen	2 800	2 800	2 800	2 800
Viheralueiden perusparantaminen	2 000	2 000	2 000	2 000
Hulevesijärjestelmien perusparantaminen	3 000	3 000	3 000	3 000
Siltojen ja rakenteiden perusparantaminen	2 000	2 000	2 000	2 000
Kestävän liikkumisen edistäminen	**6 850**	**6 500**	**6 500**	**6 500**
Kävely, pyöräily ja esteettömyys	3 850	3 500	3 500	3 500
Liikenteen rauhoittaminen ja 30 km/h:ssa aluenopeusalueet	500	500	500	500
Joukkoliikenne ml. liityntäpysäköinti	2 500	2 500	2 500	2 500
Erikoisrakenteet	**6 600**	**6 600**	**6 600**	**6 600**
Satamat	800	800	800	800
Ulkovalaistuksen perusparantaminen (katu + ulkoliikunta)	3 000	3 000	3 000	3 000
Tietoliikenneverkko	400	400	400	400
IOT-järjestelmät	200	200	200	200
Liikennetelematiikka	2 000	2 000	2 000	2 000
Ympäristörakenteet	200	200	200	200
Muut	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**
Suunnittelu (uudisrakentaminen ja perusparantaminen)	3 500	3 500	3 500	3 500

Kehitysohjelmien investoinnit 2027–2030 109 M€ ja maaomaisuuden investoinnit 39 M€

Investoinnit kohdeselitys	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
KEHITYSOHJELMAT	**24 190**	**27 650**	**29 230**	**27 880**
Viiden tähden keskusta	**20 820**	**21 330**	**23 450**	**23 100**
Hiedanranta	**3 370**	**6 320**	**5 780**	**4 780**

Investoinnit kohdeselitys	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
KIINTEÄ MAAOMAISUUS JA MUUT MAAOMAISUUDEN INVESTOINNIT	**9 450**	**12 235**	**8 600**	**8 700**
Tonttimaan hankinta	**3 500**	**3 500**	**3 500**	**3 500**
Maanhankinta	500	500	500	500
Asemakaava-alueet	3 000	3 000	3 000	3 000
Maan esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen	**5 950**	**8 735**	**5 100**	**5 200**
Maan esirakentaminen PALM	5 050	8 035	4 600	4 700
Muut, esim. retkeilyreittien parantaminen	400	200		
Purkukustannukset	500	500	500	500

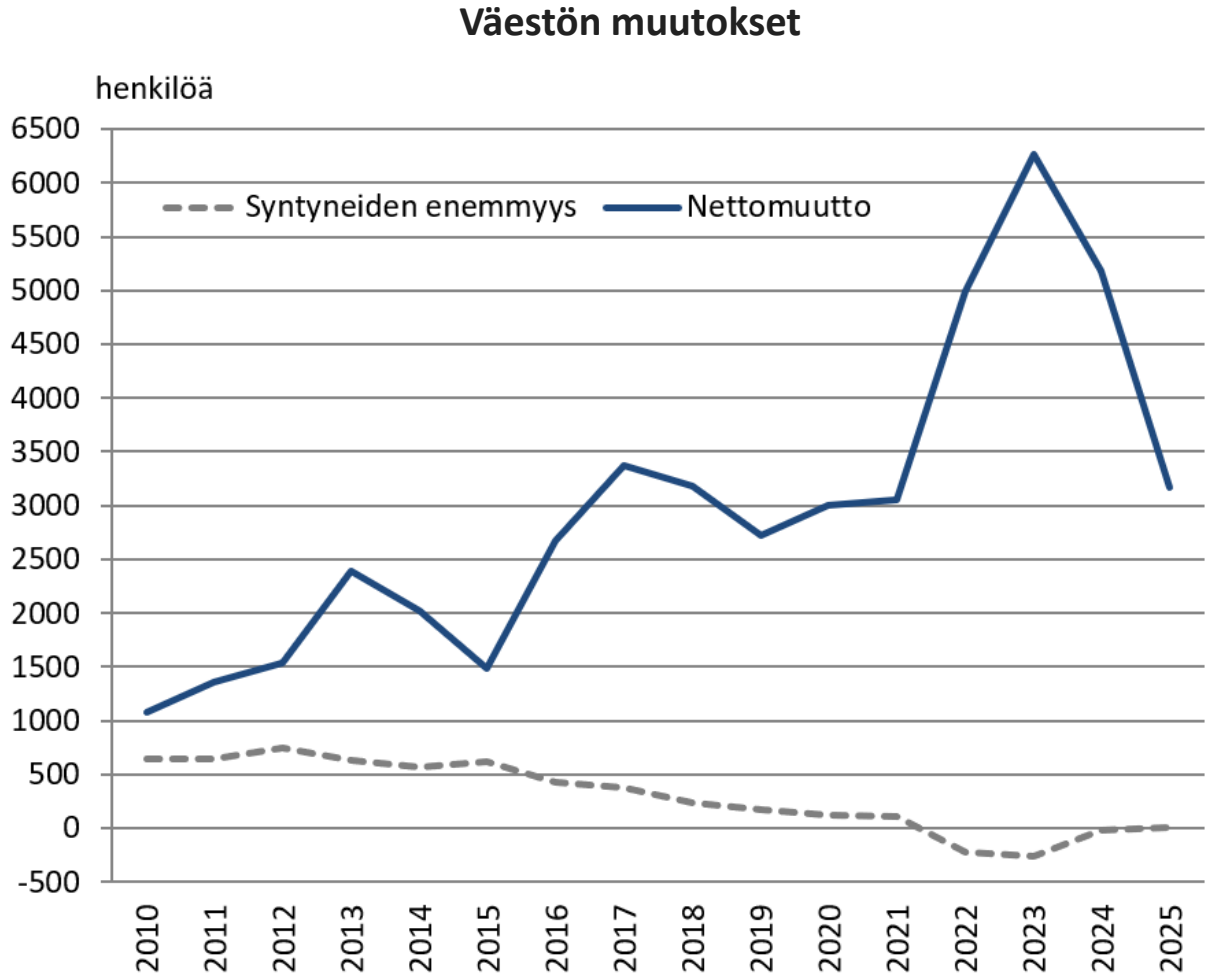
Muut investoinnit yht. 117 M€

Investoinnit kohdeselitys	TA 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
MUUT LUOKITTELEMATTOMAT INVESTOINNIT	**31 421**	**40 694**	**26 171**	**18 760**
Kasvatus- ja opetuslautakunta	**3 396**	**5 294**	**2 851**	**4 590**
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmä	861	1 500	1 066	930
Perusopetuksen palveluryhmä	2 535	3 794	1 785	3 660
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	**7 390**	**14 050**	**12 420**	**5 820**
Kulttuurin palveluryhmä	890	800	800	800
Kirjastojen ja kulttuurin käyttäjähankinnat (ensikertainen kalustaminen)		250	195	320
Kirjastoauton uusinta		1 000		
Uuden taidemuseon käyttäjähankinnat (ensikertainen kalustaminen)			425	
Hiedanrannan kulttuuritilojen käyttäjähankinnat (ensikertainen kalustaminen)				1 700
Teattereiden investointiavustukset		8 000	8 000	
Liikunnan ja nuorison palveluryhmä	6 500	4 000	3 000	3 000
Konsernihallinnon investoinnit	**18 100**	**19 750**	**9 100**	**6 100**
Osakkeet ja osuudet kohdentamaton	1 600	600	600	600
Särkänniemen pääomitukset, Särkänniemen SVOP	2 000	7 000	3 000	
Nurmi Resort pääomitukset: Nurmi Resort Oy SVOP	7 000			
Pysäköintilaitosten pääomitukset, Kaupinlaakso: Finnpark Parkisto Oy, SVOP		1 300		
Pysäköintilaitosten pääomitukset, Viinikanlahti: Finnpark Parkisto Oy, SVOP		2 600		
Sijoitus Raitiotie Oy		750		
ICT (sitovuustaso käyttötalous+investoinnit)	7 500	7 500	5 500	5 500
Elinvoima- ja osaamislautakunta	**2 535**	**1 600**	**1 800**	**2 250**
Ammatillinen koulutus	1 800	1 600	1 800	1 800
Lukiokoulutus	675			450
Työllisyys- ja kasvupalveluiden projektit	60			

Liite 3
Väestö, työllisyys ja asuminen

Väestö

- Vuonna 2025 asukasluku kasvoi 3 157 asukkaalla (+1,2 %)
- Väestönkasvu on ollut kuluvana vuonna hieman edellisvuotta maltillisempaa.
- Elokuun 2026 lopussa asukasluku oli 265 609 Kuluvan vuoden väestönlisäys oli +2 272 henkilöä. Väestönlisäyksen taustalla on kuntien välinen nettomuutto (+1 108) ja nettomaahanmuutto (+990).
- Vieraskielisten määrä on kasvanut vuosittain. Vuonna 2025 vieraskielisten osuus oli 12 %.
- Tulevien vuosien väestönkasvuksi arvioidaan talousarviossa keskimäärin yli 3 000 asukasta / vuosi.

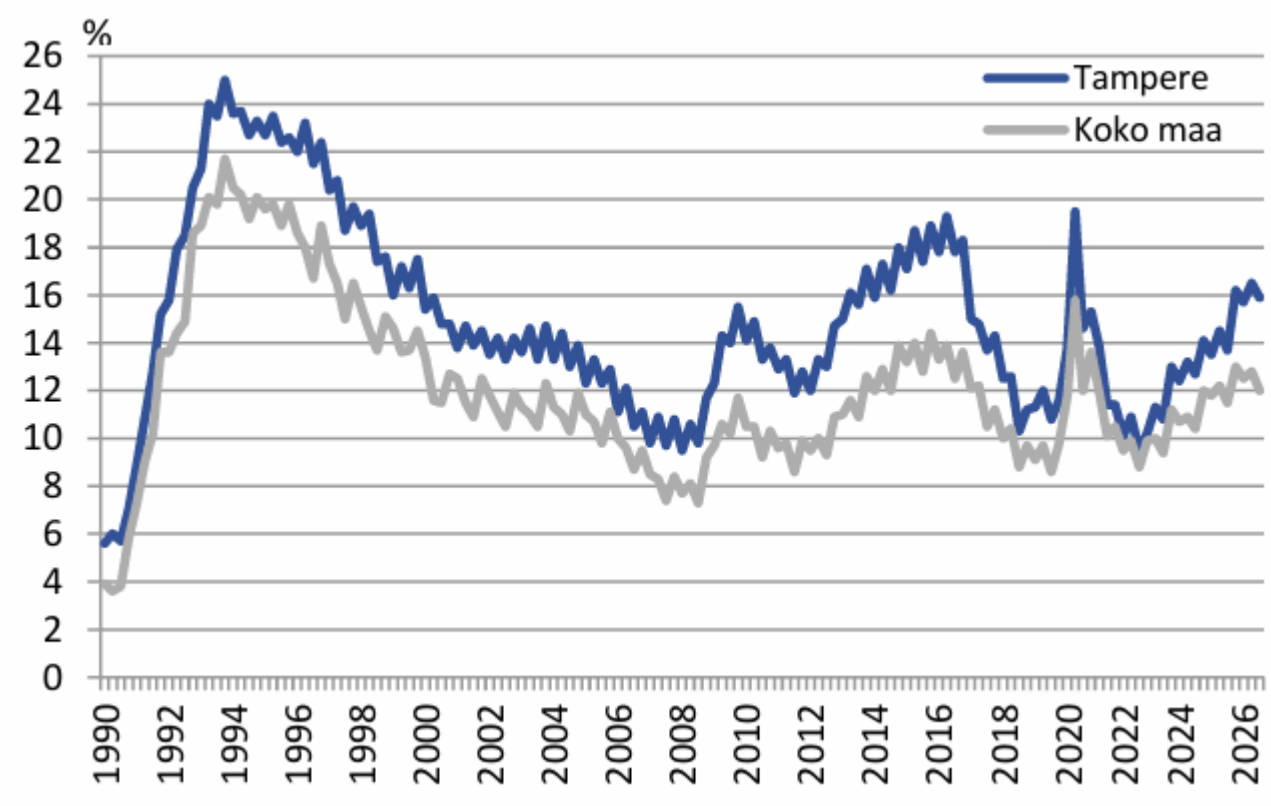

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

- Tampereen työttömyysaste (8/2026) on **15,9 %, mikä on 3,9 %-yksikköä koko maan tasoa heikompi**. Ero valtakunnalliseen keskitasoon verrattuna on kasvanut kuluvan vuoden aikana.
- Tampereen työllisyystilanne on heikentynyt vuodentakaiseen verrattuna 2,2 %-yksikköä. Työttömänä työnhakijana oli elokuussa 21 551 tamperelaista, mikä on noin 3 400 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten.
- Suurin nousu on ollut pitkäaikaistyöttömyydessä. Pitkäaikaistyöttömiä oli elokuussa 9 410, jossa kasvua edellisvuoteen 2 376 (+34 %).
- Elokuussa 2026 uusia avoimia työpaikkoja oli 2229. Määrä nousi vuoden takaisesta 284 työpaikalla.
- Työttömyyden hoidon hinta vuonna 2026 on arviolta 55,5 M€, jossa kasvua edellisvuoteen 5,7 M€.

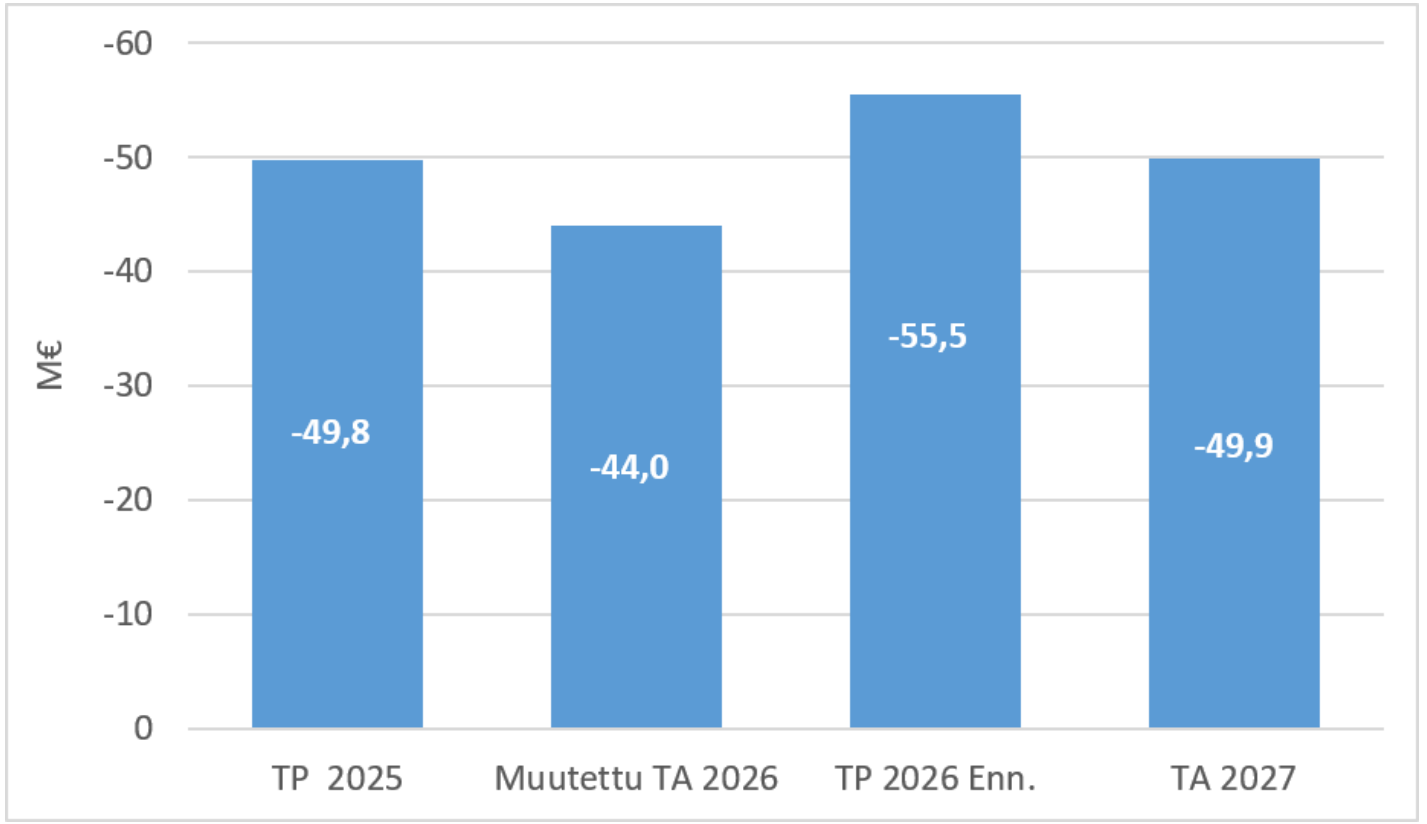
Tampereen ja koko maan työttömyysaste 1990-2026, neljännesvuosittain

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö (työnvälitystilasto)

Työttömyystuen kuntaosuus

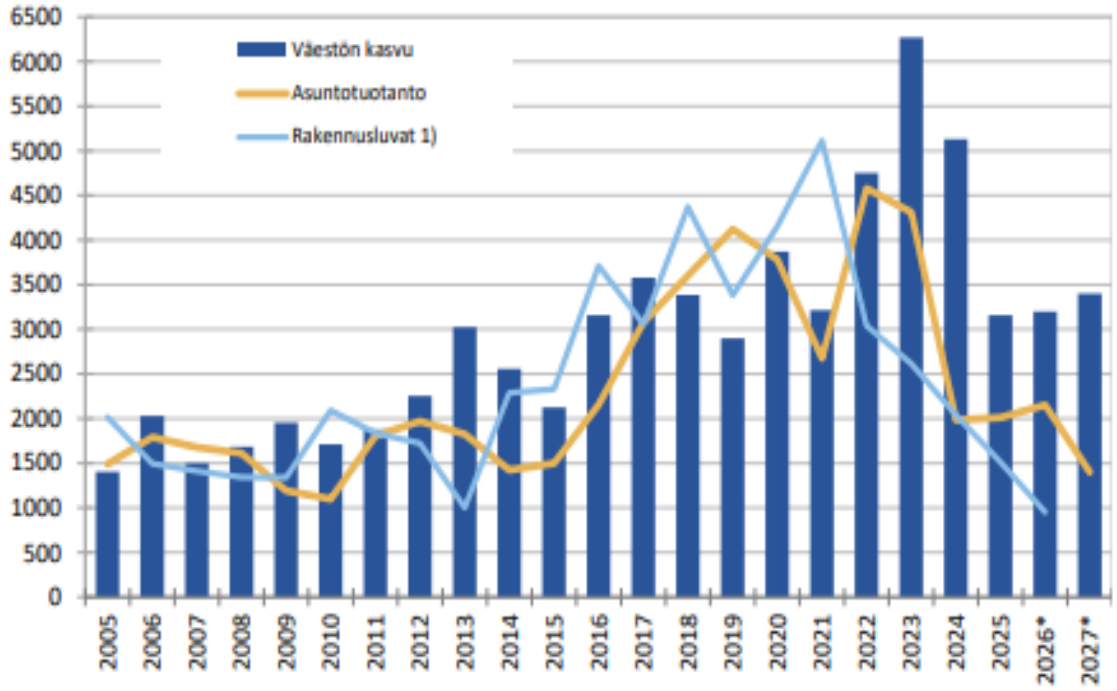
- TE-uudistus laajensi kunnan rahoitusosuutta työttömyystuista merkittävästi.
- Pitkään työttömänä olleiden osuus työttömyysturvamaksuista on merkittävä. Työttömyysturvamaksuista 80 % aiheutuu yli 400 päivää työttömänä olleista.
- Vuoden 2027 talousarviossa työttömyystuen kuntaosuuteen on varattu 49,9 M€, mikä on 5,6 M€ vähemmän kuin kuluvan vuoden ennuste. Kaupungin työllisyyspaketin toimenpiteillä yritetään vähentää työttömyystuen kustannuksia.
- Työllisyyspaketilla tavoitellaan kustannusten hillintää

Asuminen

- Tampereen asuntotuotannon aloitusten määrä on neljättä vuotta alhaisella tasolla suhteessa tätä edeltäviin vuosiin.
- Asuntomarkkinoilla ei ole tapahtunut käännettä parempaan, sillä vaikka kuluttajien luottamus on hieman parantunut, geopoliittiset kriisit ovat kääntäneet korkotason jälleen lievään nousuun.
- Vuonna 2025 valmistui hieman edellisvuotta enemmän asuntoja, 2010 kappaletta. Vuonna 2026 arvioidaan valmistuvan noin 2 150 asuntoa. Vuonna 2027 valmistuvien asuntojen määrän arvioidaan laskevan noin 1 400 asuntoon rakentamisen vähäisten aloitusten seurauksena.
- Kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrän arvioidaan vähenevän lähivuosina valtion korkotukirahoituksen supistumisen vuoksi.
- Kaupunki kaavoittaa yli 200 000 kerrosneliömetriä vuodessa ja kykenee luovuttamaan n. 100 000 k-m^2 asuintontteja eri puolilla kaupunkia nopeastikin.

Väestön kasvu ja asuntotuotanto 2005-2027

Lähde: Tilastokeskus, Rakennusvalvonta ja Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka

1) Asuntotuotantoon myönnetyt, vuosi 2026 vain 30.8. asti